

Regeling van de Minister van Economische Zaken van 19 februari 2016, nr. WJZ/15160129, houdende aanwijzing van categorieën van productie-installaties voor de stimulering van duurzame energieproductie in het voorjaar van 2016 (Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie voorjaar 2016)

De Minister van Economische Zaken, na overleg met de Minister van Financiën;

Gelet op de artikelen 1, tweede lid, 2, tweede, derde, vierde en vijfde lid, 3, zesde lid, 7, 8, 10, eerste en derde lid, 11, eerste lid, 12, eerste lid, 14, vijfde lid, 15, derde, vierde, vijfde en zesde lid, 25, 27, eerste en derde lid, 28, eerste lid, 29, eerste lid, 31, vijfde lid, 32, derde, vierde, vijfde, zesde en zevende lid, 42, 43a, eerste en derde lid, 44, eerste lid, 45, eerste lid, 47, vijfde lid, 48, derde, vierde, vijfde, en zevende lid, 56, eerste en derde lid, 59, tweede lid, 61, eerste en derde lid, en 62, vierde lid, van het Besluit stimulering duurzame energieproductie;

Besluit:

§ 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *algemene uitvoeringsregeling*: Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie;
- *allesvergisting*: biologische afbraakreacties van biomassa als bedoeld in de NTA 8003: 2008, met uitzondering van de nummers 410, 420, 500, 550 tot en met 559, waarvan de biogasopbrengst van de ingaande stroom tenminste 25 Nm³ aardgasequivalent per ton bedraagt;
- *besluit*: Besluit stimulering duurzame energieproductie;
- *biosyngas*: mengsel van gassen dat is geproduceerd door vergassing van biomassa en dat geen nadere bewerking tot methaan heeft ondergaan;
- *doublet*: combinatie die ten minste bestaat uit één productieput en één injectieput;
- *hernieuwbaar gas hub*: verzameling van productie-installaties voor de productie van hernieuwbaar gas waarvoor voor de invoeding van het hernieuwbaar gas op een gasnet gezamenlijk een of meerdere aansluitingen worden gebruikt, waarmee gezamenlijk hernieuwbare warmte wordt geproduceerd die nuttig wordt gebruikt of waarmee gezamenlijk hernieuwbare elektriciteit wordt geproduceerd die op een elektriciteitsnet of installatie, met uitzondering van de productie-installatie, wordt ingevoed;
- *minister*: Minister van Economische Zaken;
- *netto P50-waarde vollasturen*: aantal vollasturen waarbij de verwachte jaarlijkse energieproductie voor een gegeven combinatie van locatie en productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit met behulp van windenergie dient te zijn bepaald met een waarschijnlijkheid van 50%;
- *nominaal elektrisch rendement*: quotiënt van het nominaal elektrisch vermogen en:
  - a. de som van het nominaal elektrisch vermogen en nominaal warmtevermogen in het geval van gecombineerde opwekking met behulp van een verbrandingsmotor, en
  - b. het nominaal warmtevermogen van de ketel of de geothermische bron in het geval van gecombineerde opwekking met behulp van een stoomturbine of een organische rankinecyclus;
- *nominaal vermogen*: maximale vermogen van de productie-installatie dat onder nominale condities benut kan worden voor de productie van hernieuwbare elektriciteit of hernieuwbare warmte of hernieuwbaar gas en wat door de leverancier gegarandeerd wordt bij continu gebruik. In het geval van geothermische productie-installaties dient het nominaal vermogen te zijn bepaald met een waarschijnlijkheid van ten minste 50%;
- *NTA 8003: 2008*: Nederlandse Technische Afspraak 8003, Classificatie van biomassa voor energietoevoering, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut, zoals deze luidde op 31 december 2008;
- *nuttig aangewende hernieuwbare warmte*: nuttig aangewende warmte als bedoeld in artikel 1 van de Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit;

– *richtlijn hernieuwbare energie*: richtlijn nr. 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG (PbEU 2009, L 140);

– *thermische conversie van vaste of vloeibare biomassa*: omzetting van vaste of vloeibare biomassa door middel van:

1°. verbranding,

2°. een andere thermische behandeling dan bedoeld onder 1° ingeval de producten daarvan vervolgens worden verbrand of

3°. de verbranding van producten die voortkomen uit thermische behandeling;

– *valhoogte*: verschil in waterpeil voor en achter de installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit met behulp van waterkracht waarbij het maximaal elektrisch ontwerpvermogen van de turbine of de generator wordt gerealiseerd;

– *vergisting en co-vergisting van dierlijke mest*: biologische afbraakreacties van in hoofdzaak verpompbare vaste en vloeibare uitwerpselen van dieren, al dan niet aangevuld met een of meer producten genoemd in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, waarbij het restant na vergisting als meststof mag worden verhandeld;

– *vergisting van meer dan 95% dierlijke mest*: biologische afbraakreacties van verpompbare vaste en vloeibare uitwerpselen van dieren, waarbij minder dan 5% van de massa toegevoegde stoffen per kalenderjaar een andere stof, genoemd in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, is dan verpompbare vaste en vloeibare uitwerpselen van dieren, waarbij het restant na vergisting als meststof mag worden verhandeld.

§ 2. Algemene bepalingen

Artikel 2

1. Het subsidieplafond voor het verlenen van subsidie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbaar gas en hernieuwbare warmte op grond van de artikelen 4, 6, 8, eerste lid, 10, eerste lid, 12, eerste lid, 14, 16, 18, 20, 22, 24, eerste lid, 26, eerste lid, 28, eerste lid, 30, eerste lid, 32, eerste lid, 34, 36, 38, eerste lid, 40, eerste lid, 42, 44, eerste lid, 46, eerste lid, 48, eerste lid, 50 en 52, die is aangevraagd in de periode van 22 maart 2016, 09:00 uur, tot 28 april 2016, 17:00 uur, bedraagt € 4.000.000.000.
2. De minister verdeelt het bedrag, genoemd in het eerste lid, op volgorde van binnenkomst van de aanvragen.
3. Per categorie productie-installaties kan in de periode, genoemd in het eerste lid, per adres waarop een productie-installatie wordt geplaatst maximaal één aanvraag worden ingediend.
4. De minister beslist afwijzend op een aanvraag als bedoeld in het eerste lid indien geen toestemming van de eigenaar van de beoogde locatie is verkregen voor het plaatsen van de productie-installatie.
5. Een subsidie als bedoeld in het eerste lid van meer dan € 400.000.000,- wordt verleend onder de opschortende voorwaarde dat binnen twee weken na afgifte van deze beschikking een uitvoeringsovereenkomst overeenkomstig de overeenkomst opgenomen in bijlage 1 tot stand is gekomen tussen de Staat en de subsidieontvanger en onder de opschortende voorwaarde dat de subsidieontvanger binnen vier weken na afgifte van de beschikking heeft aangetoond dat een bankgarantie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de uitvoeringsovereenkomst is afgegeven.
6. Het vijfde lid is niet van toepassing op een productie-installatie als bedoeld in artikel 9b, eerste lid, onderdeel a, van de Elektriciteitswet 1998 en op een productie-installatie als bedoeld in artikel 32, eerste lid.
7. Indien voor dezelfde periode, of gedeeltelijk voor dezelfde periode, meer beschikkingen zijn afgegeven voor dezelfde productie-installatie en dezelfde soort hernieuwbare energie, worden voor de toepassing van het vijfde lid de subsidies die de subsidieontvanger ontvangt, bedoeld in artikel 15 of 48 van het besluit, van de beschikkingen waarvan de periode waarover subsidie wordt verstrekt nog niet zijn aangevangen bij elkaar opgeteld.

Artikel 3

1. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 24, eerste lid, 32, eerste lid, onderdeel a, 44, eerste lid, 46, eerste lid, en 48, eerste lid, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van het besluit.

2. Productie-installaties als bedoeld in artikel 4, onderdeel b, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel c, en derde lid, onderdeel c, van het besluit.
3. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 24, eerste lid, 44, eerste lid, 46, eerste lid, en 48, eerste lid, worden, indien subsidie is verstrekt op grond van artikel 116, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2012, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2013, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2014 of artikel 44, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2015, aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel a, van het besluit.
4. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 32, eerste lid, en 38, eerste lid, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel a, van het besluit.
5. Productie-installaties als bedoeld in artikel 34, onderdeel c, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel b, van het besluit.
6. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 4, onderdeel b, 6, 20, 22, 24, eerste lid, 32, eerste lid, 34, onderdelen b en c, 38, eerste lid, 44, eerste lid, 46, eerste lid, 48, eerste lid, 50 en 52, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 3, vierde lid, van het besluit.
7. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 4, 6, 8, eerste lid, 10, eerste lid, 12, eerste lid, 14, 16 en 18 worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 15, derde, vierde en zesde lid, van het besluit met dien verstande dat het verschil in kWh dat bij het aantal geproduceerde kWh van het volgende jaar kan worden opgeteld, bedoeld in artikel 15, vierde lid, van het besluit, wordt gemaximeerd op 25% van het aantal kWh dat het desbetreffende jaar voor subsidie in aanmerking komt.
8. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 20, 22, 24, eerste lid, en 26, eerste lid, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 32, derde en vierde lid, van het besluit met dien verstande dat het verschil in kWh dat bij het aantal geproduceerde kWh van het volgende jaar kan worden opgeteld, bedoeld in artikel 32, vierde lid, van het besluit, wordt gemaximeerd op 25% van het aantal kWh dat het desbetreffende jaar voor subsidie in aanmerking komt.
9. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 20 en 24, eerste lid, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 32, zesde lid, van het besluit.
10. Productie-installaties als bedoeld in artikel 50 worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 32, zevende lid van het besluit.
11. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 28, eerste lid, 30, eerste lid, 34, 36, 38, eerste lid, 40, eerste lid, 42, 44, eerste lid, 46, eerste lid, 48, eerste lid, 50, en 52 worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 48, derde en vierde lid, van het besluit met dien verstande dat het verschil in kWh dat bij het aantal geproduceerde kWh van het volgende jaar kan worden opgeteld, bedoeld in artikel 48, vierde lid, van het besluit, wordt gemaximeerd op 25% van het aantal kWh dat het desbetreffende jaar voor subsidie in aanmerking komt.
12. Productie-installaties als bedoeld in artikel 32, eerste lid, worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 48, derde lid, van het besluit met dien verstande dat het verschil in kWh dat bij het aantal kWh dat het volgende jaar voor subsidie in aanmerking komt kan worden opgeteld, bedoeld in artikel 48, derde lid, van het besluit, wordt gemaximeerd op 25% van het aantal kWh dat het desbetreffende jaar voor subsidie in aanmerking komt zonder het daarbij opgetelde verschil in kWh vanwege minder geproduceerde kWh in voorgaande jaren. Het verschil in kWh dat bij het aantal kWh dat het volgende jaar voor subsidie in aanmerking komt kan worden opgeteld, kan alleen in dit volgende jaar worden benut en kan pas worden benut als het aantal kWh dat het desbetreffende jaar voor subsidie in aanmerking komt volledig is benut.
13. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 32, eerste lid, 36, 40, eerste lid, 44, eerste lid, 46, eerste lid, 50, en 52 worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 48, zevende lid van het besluit.
14. Productie-installaties als bedoeld in de artikelen 8, eerste lid, 10, eerste lid, 12, eerste lid, 20, 24, eerste lid, 44, eerste lid, 48, eerste lid, en 50 worden aangewezen als productie-installaties als bedoeld in artikel 56, eerste lid, tweede volzin, van het besluit.

§ 3. Categorieën

§ 3.1. Hernieuwbare elektriciteit

§ 3.1.1. Waterkracht

Artikel 4

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie waarmee door middel van hydro-mechanisch-elektrische omzetting hernieuwbare elektriciteit wordt geproduceerd uit potentiële dan wel kinetische energie van stromend water dat niet specifiek ten behoeve van de elektriciteitsproductie omhoog is gepompt:

- a. in installaties met een valhoogte gelijk aan of groter dan 50 centimeter of
- b. in installaties met een valhoogte gelijk aan of groter dan 50 centimeter, die ingrijpend zijn gerenoveerd en waarbij ten minste de turbines nieuw zijn.

Artikel 5

1. Subsidie als bedoeld in artikel 4 wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 4, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.1.2. Afvalwater- of rioolwaterzuiveringsinstallaties

Artikel 6

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie waarmee hernieuwbare elektriciteit wordt geproduceerd uit gas dat vrijkomt ten gevolge van biologische afbraakreacties bij de zuivering van huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater en afvloeiend hemelwater, gebruik makende van thermische drukhydrolyse, waarbij ten minste het deel van de productie-installatie, dat bedoeld is voor thermische drukhydrolyse nieuw is.

Artikel 7

1. Subsidie als bedoeld in artikel 6 wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 6, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.1.3. Wind op land

Artikel 8

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit met behulp van windenergie, niet zijnde een productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit met behulp van windenergie als bedoeld in de artikelen 10 of 12, die wordt gerealiseerd op een locatie die overeenkomstig de lijst van gemeenten volgens de gemeentelijke indeling per 1 januari 2015, bedoeld in bijlage 2, een windsnelheid heeft van:
  - a. $\geq 8,0$ m/s;
  - b. $\geq 7,5$ en $< 8,0$ m/s;
  - c. $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s, of
  - d. $< 7,0$ m/s.
2. De productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, bedoeld in het eerste lid, is niet opgericht in de territoriale zee of in de Nederlandse exclusieve economische zone.
3. Indien de productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, bedoeld in het eerste lid, wordt opgericht op een locatie waar op het moment van aanvragen één of meer windturbines staan of hebben gestaan, verstrekt de minister de subsidie, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend indien:
  - a. het nominaal en te realiseren vermogen per windturbine ten opzichte van de te vervangen windturbine ten minste 1 MW toeneemt, of
  - b. de te vervangen windturbine op het moment van vervanging 15 jaar op de desbetreffende

locatie in gebruik is geweest en op het moment van aanvragen ten minste 13 jaar voordien in gebruik is genomen.

Artikel 9

1. Subsidie als bedoeld in artikel 8, eerste lid, wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 8, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.1.4. Wind op primaire waterkering

Artikel 10

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit met behulp van windenergie die is opgericht binnen de beschermingszones van een verbindende waterkering als bedoeld in paragraaf 2.7 van bijlage 1 van de Regeling veiligheid primaire waterkeringen dan wel binnen de kernzone of binnen de beschermingszone aan de waterkant van een primaire waterkering grenzend aan de Noordzee, de Westerschelde, de Oosterschelde, de Waddenzee, de Dollard of de Eems die wordt gerealiseerd op een locatie die overeenkomstig de lijst van gemeenten volgens de gemeentelijke indeling per 1 januari 2015, bedoeld in bijlage 2, een windsnelheid heeft van:
  - a. $\geq 8,0$ m/s;
  - b. $\geq 7,5$ en $< 8,0$ m/s;
  - c. $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s, of
  - d. $< 7,0$ m/s.
2. Indien de productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, bedoeld in het eerste lid, wordt opgericht op een locatie waar op het moment van aanvragen één of meer windturbines staan of hebben gestaan, verstrekt de minister de subsidie, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend indien:
  - a. het nominaal en te realiseren vermogen per windturbine ten opzichte van de te vervangen windturbine ten minste 1 MW toeneemt, of
  - b. de te vervangen windturbine op het moment van vervanging 15 jaar op de desbetreffende locatie in gebruik is geweest en op het moment van aanvragen ten minste 13 jaar voordien in gebruik is genomen.

Artikel 11

1. Subsidie als bedoeld in artikel 10, eerste lid, wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 10, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.1.5. Wind in meer

Artikel 12

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit met behulp van windenergie, en waarvan de fundering volledig in het water van een meer van minimaal één vierkante kilometer staat, waarbij het hart van de fundering op een afstand van ten minste 25 meter van de waterkant staat.
2. Indien de productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, bedoeld in het eerste lid, wordt opgericht op een locatie waar op het moment van aanvragen één of meer windturbines staan of hebben gestaan, verstrekt de minister de subsidie, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend indien:
  - a. het nominaal en te realiseren vermogen per windturbine ten opzichte van de te vervangen windturbine ten minste 1 MW toeneemt, of
  - b. de te vervangen windturbine op het moment van vervanging 15 jaar op de desbetreffende locatie in gebruik is geweest en op het moment van aanvragen ten minste 13 jaar voordien in gebruik is genomen.

Artikel 13

1. Subsidie als bedoeld in artikel 12, eerste lid, wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 12, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.1.6. Fotovoltaïsche zonnepanelen

Artikel 14

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie met een totaal nominaal vermogen groter dan of gelijk aan 15 kWp, voor de productie van hernieuwbare elektriciteit uit zonlicht uitsluitend door middel van fotovoltaïsche zonnepanelen, die is aangesloten op een elektriciteitsnet via een aansluiting met een totale maximale doorlaatwaarde van meer dan 3*80 A.

Artikel 15

1. Subsidie als bedoeld in artikel 14 wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 14, binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.1.7. Osmose

Artikel 16

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie waarmee hernieuwbare elektriciteit wordt gegenereerd door middel van het verschil in zoutconcentratie tussen twee watermassa's.

Artikel 17

1. Subsidie als bedoeld in artikel 16 wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 16, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.1.8. Vrije stromingsenergie en golfenergie

Artikel 18

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie waarmee door hydro-mechanisch-elektrische omzetting hernieuwbare elektriciteit wordt geproduceerd uit potentiële dan wel kinetische energie van stromend water dat niet specifiek ten behoeve van de elektriciteitsproductie omhoog is gepompt in installaties met een valhoogte kleiner dan 50 centimeter.

Artikel 19

1. Subsidie als bedoeld in artikel 18 wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 18, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.2. Hernieuwbaar gas

§ 3.2.1. Biomassavergisting

Artikel 20

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbaar gas geproduceerd door:

- a. een productie-installatie waarmee hernieuwbaar gas wordt geproduceerd uitsluitend door middel van allesvergisting, waarbij ten minste de vergister nieuw is;

- b. een productie-installatie waarmee hernieuwbaar gas wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting en co-vergisting van dierlijke mest, waarbij ten minste de vergister nieuw is, of
- c. een productie-installatie waarmee hernieuwbaar gas wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting van meer dan 95% dierlijke mest, waarbij ten minste de vergister nieuw is.

Artikel 21

- 1. Subsidie als bedoeld in artikel 20 wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
- 2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 20, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.2.2. Afvalwater- of rioolwaterzuiveringsinstallaties

Artikel 22

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbaar gas geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbaar gas uit biogas dat vrijkomt ten gevolge van biologische afbraakreacties bij de zuivering van huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater en afvloeiend hemelwater, waarbij ten minste de opwerkinstallatie waarmee biogas op aardgas-kwaliteit wordt gebracht nieuw is.

Artikel 23

- 1. Subsidie als bedoeld in artikel 22 wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
- 2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 22, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.2.3. Verlengde levensduur bestaande installaties

Artikel 24

- 1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbaar gas geproduceerd door een bestaande productie-installatie waarvoor op grond van de MEP of OV-MEP subsidie van meer dan € 0,- is ontvangen en waarvoor op het moment van aanvraag de subsidieperiode op grond van de MEP of OV-MEP ten minste 7 jaar daarvoor is aangevangen:
  - a. waarmee hernieuwbaar gas wordt geproduceerd uitsluitend door middel van allesvergisting, of
  - b. waarmee hernieuwbaar gas wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting en co-vergisting van dierlijke mest.
- 2. Indien de aanvrager, in aanvulling op de subsidie, bedoeld in het eerste lid, op grond van de MEP of OV-MEP, subsidie heeft ontvangen op grond van artikel 116 van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2012, artikel 72 van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2013, artikel 72 van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2014 of artikel 44 van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2015, eindigt de subsidieperiode van deze subsidie in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode van de subsidie verstrekt op grond van het eerste lid aanvangt.

Artikel 25

- 1. Subsidie als bedoeld in artikel 24, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt. De periode vangt niet eerder aan dan nadat de aanvraag om subsidie is gedaan en de subsidieperiode van de subsidie verstrekt op grond van de MEP of OV-MEP ten minste 10 jaar daarvoor is aangevangen.
- 2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 24, eerste lid, binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening opnieuw in gebruik.

§ 3.2.4. Biomassavergassing

Artikel 26

- 1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbaar gas, niet zijnde biosyngas, geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbaar gas

uit biomassa als bedoeld in de NTA 8003: 2008, met uitzondering van biomassa als bedoeld in de nummers 100, 150, 170 tot en met 179 van de NTA 8003: 2008, door middel van vergassing.

2. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat ten minste 95% van de energetische waarde van de jaarlijks in de productie-installatie gebruikte brandstof biogeen is.

Artikel 27

1. Subsidie als bedoeld in artikel 26, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 26, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3. Hernieuwbare warmte en (gecombineerde) opwekking van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte

§ 3.3.1. Ketel vaste of vloeibare biomassa warmte

Artikel 28

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare warmte geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van warmte door middel van verbranding van vaste of vloeibare biomassa als bedoeld in de NTA 8003: 2008, met uitzondering van biomassa als bedoeld in de nummers 100, 150, 170 tot en met 179 van de NTA 8003: 2008 in een ketel:
  - a. met een nominaal thermisch vermogen groter dan of gelijk aan 0,5 MW en kleiner dan 5 MW, of
  - b. met een nominaal thermisch vermogen groter dan of gelijk aan 5 MW.
2. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat ten minste 95% van de energetische waarde van de jaarlijks in de productie-installatie gebruikte brandstof biogeen is.
3. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat wordt aangetoond dat de gebruikte vloeibare biomassa voldoet aan de duurzaamheidscriteria, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie.

Artikel 29

1. Subsidie als bedoeld in artikel 28, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
2. De subsidie-ontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 28, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.2. Ketel industriële stoom uit houtpellets

Artikel 30

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare warmte geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van stoom door middel van verbranding van houtpellets geproduceerd uit vaste biomassa als bedoeld in de nummers 110 tot en met 132 van de NTA 8003: 2008, in een ketel met een vermogen groter dan of gelijk aan 10 MW.
2. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat ten minste 95% van de energetische waarde van de jaarlijks in de productie-installatie gebruikte brandstof biogeen is.
3. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat in voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat de gebruikte biomassa voldoet aan de duurzaamheidseisen voor vaste biomassa, bedoeld in artikel 7 van de Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie.

Artikel 31

1. Subsidie als bedoeld in artikel 30, eerste lid, wordt voor een periode van 8 jaar verstrekt.

2. De subsidie-ontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 30, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.3. Bij- en meestook van biomassa in kolencentrales

Artikel 32

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit of hernieuwbare warmte uit biomassa geproduceerd door een productie-installatie met een nominaal vermogen groter dan of gelijk aan 100 MW voor de productie van elektriciteit door middel van kolen en die voldoet aan het netto elektrische rendement, bedoeld in artikel 5.12a, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer,
  - a. waarbij gebruik wordt gemaakt van een bestaande installatie waarvoor op grond van de MEP subsidie van meer dan € 0,- is ontvangen, waarin:
    - 1°. biomassa als bedoeld in de nummers 110 tot en met 132 van de NTA 8003: 2008 wordt meegestookt of biomassa als bedoeld in de nummers 110 tot en met 132 en 170 tot en met 179 van de NTA 8003: 2008 wordt vergast, en
    - 2°. biomassa als bedoeld in NTA 8003: 2008, met uitzondering van de nummers 100, 101, 150, 170 tot en met 179, wordt meegestookt of vergast voor ten hoogste vijftien vijfentachtigste deel van het aantal kWh dat in een kalenderjaar voor subsidie in aanmerking komt, geproduceerd met biomassa als bedoeld onder 1°;
  - b. waarbij de delen van de productie-installatie die uitsluitend gebruikt worden voor de meestook van biomassa nieuw zijn waarin:
    - 1°. biomassa als bedoeld in de nummers 110 tot en met 132 van de NTA 8003: 2008 wordt meegestookt, en
    - 2°. biomassa als bedoeld in NTA 8003: 2008, met uitzondering van de nummers 100, 101, 150, 170 tot en met 179, wordt meegestookt voor ten hoogste vijftien vijfentachtigste deel van het aantal kWh dat in een kalenderjaar voor subsidie in aanmerking komt, geproduceerd met biomassa als bedoeld onder 1°.
2. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat wordt aangetoond dat de gebruikte vloeibare biomassa voldoet aan de duurzaamheidscriteria, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie.
3. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat de gebruikte biomassa, niet zijnde vloeibare biomassa, voldoet aan de duurzaamheidseisen voor vaste biomassa, bedoeld in artikel 7 van de Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie.
4. Indien sprake is van productie van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte verstrekt de minister subsidie voor de geproduceerde hernieuwbare elektriciteit en 15% van de geproduceerde en nuttig aangewende hernieuwbare warmte.
5. De maximale productie, bedoeld in artikel 2, vijfde lid, van het besluit, voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, of hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte op grond van het eerste lid, bedraagt 55.555.555.555 kWh.

Artikel 33

1. Subsidie als bedoeld in artikel 32, eerste lid, wordt voor een periode van 8 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 32, eerste lid, binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik of opnieuw in gebruik voor de meestook van biomassa.

§ 3.3.4. Geothermie warmte

Artikel 34

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare warmte geproduceerd door:

- a. een productie-installatie, bestaande uit één of meer doubletten, waarmee hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van één of meer geothermische bronnen met een diepte van minimaal 500 meter;
- b. een productie-installatie, bestaande uit één of meer doubletten waarmee uitsluitend door middel van één of meer geothermische bronnen hernieuwbare warmte wordt geproduceerd, gebruikma-

- kend van ten minste één olie- of gasput met een diepte van ten minste 500 meter;
- c. een productie-installatie als bedoeld in de onderdelen a, of b, waarvoor op het moment van aanvragen reeds een subsidie is verleend op grond van het besluit die wordt uitgebreid met ten minste één aanvullende put met een diepte van ten minste 500 meter, of
  - d. een productie-installatie, bestaande uit één of meer doubletten, waarmee hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van één of meer geothermische bronnen met een diepte van minimaal 3.500 meter.

Artikel 35

1. Subsidie als bedoeld in artikel 34 wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 34, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.5. Geothermie gecombineerde opwekking

Artikel 36

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte, of hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie, bestaande uit één of meer doubletten, voor de productie van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte uitsluitend door middel van een of meer geothermische bronnen met een diepte van minimaal 500 meter, waarbij het nominaal elektrisch rendement ten minste 5% bedraagt.

Artikel 37

1. Subsidie als bedoeld in artikel 36 wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 36, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.6. Ketel vloeibare biomassa warmte

Artikel 38

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare warmte geproduceerd door een productie-installatie met een nominaal thermisch vermogen groter dan of gelijk aan 0,5 MW voor de productie van warmte door middel van verbranding van vloeibare biomassa als bedoeld in de nummers 500, 550 tot en met 573, 587, 592, 594, 596 en 802 van de NTA 8003: 2008 in een ketel.
2. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat wordt aangetoond dat de gebruikte vloeibare biomassa voldoet aan de duurzaamheidscriteria, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie.

Artikel 39

1. Subsidie als bedoeld in artikel 38, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 38, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.7. Thermische conversie biomassa gecombineerde opwekking

Artikel 40

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte, of hernieuwbare elektriciteit geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte uitsluitend door middel van thermische conversie van vaste of vloeibare biomassa als bedoeld in de NTA 8003: 2008, met uitzondering van biomassa als bedoeld in de nummers 100, 150, 170 tot en met 179 van de NTA 8003: 2008, met een nominaal elektrisch vermogen kleiner dan of gelijk aan 100 MW en waarbij het nominaal elektrisch rendement ten minste 10% bedraagt.
2. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat ten

minste 95% van de energetische waarde van de jaarlijks in de productie-installatie gebruikte brandstof biogeen is.

3. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid draagt er zorg voor dat wordt aangetoond dat de gebruikte vloeibare biomassa voldoet aan de duurzaamheidscriteria, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie.

Artikel 41

1. Subsidie als bedoeld in artikel 40, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 40, eerste lid, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.8. Zonthermie

Artikel 42

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare warmte geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbare warmte uit zonne-energie, waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van afgedekte collectoren voorzien van een transparante isolerende laag, met een totale apertuuroppervlakte van 200 m² of meer.

Artikel 43

1. Subsidie als bedoeld in artikel 42 wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 42, binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.9. Verlengde levensduur vergisting van biomassa gecombineerde opwekking

Artikel 44

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte, of hernieuwbare elektriciteit, geproduceerd door een bestaande productie-installatie waarvoor op grond van de MEP of OV-MEP subsidie van meer dan € 0,- is ontvangen en waarvoor op het moment van aanvraag de subsidieperiode op grond van de MEP of OV-MEP ten minste 7 jaar daarvoor is aangevangen:
  - a. waarmee hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van allesvergistings en waarbij het nominaal elektrisch rendement ten minste 20% bedraagt, of
  - b. waarmee hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting en co-vergisting van dierlijke mest en waarbij het nominaal elektrisch rendement ten minste 20% bedraagt.
2. Indien de aanvrager in aanvulling op de subsidie op grond van de MEP of OV-MEP, subsidie heeft ontvangen op grond van artikel 116, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2012, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2013, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2014, of artikel 44, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2015, eindigt de subsidieperiode van deze subsidie in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode van de subsidie verstrekt op grond van het eerste lid aanvangt.

Artikel 45

1. Subsidie als bedoeld in artikel 44, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt, de periode vangt niet eerder aan dan nadat de aanvraag om subsidie is gedaan, en de subsidieperiode van de subsidie verstrekt op grond van de MEP of OV-MEP, ten minste 10 jaar daarvoor is aangevangen.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 44, eerste lid, binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening opnieuw in gebruik.

§ 3.3.10. Verlengde levensduur thermische conversie van biomassa

Artikel 46

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte, of hernieuwbare elektriciteit, geproduceerd door een bestaande productie-installatie waarvoor op grond van de MEP-subsidie van meer dan € 0,- is ontvangen voor de productie van hernieuwbare elektriciteit met een nominaal elektrisch vermogen kleiner dan of gelijk aan 50 MW en voor de productie van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte door middel van thermische conversie van vaste of vloeibare biomassa en waarbij het nominaal elektrisch rendement ten minste 6% bedraagt, en waarvoor op het moment van de start van de subsidieperiode van de subsidie, de resterende subsidieperiode op grond van de MEP:
  - a. minder dan 1 volledig jaar bedraagt of nihil is, of
  - b. tenminste 1 volledig jaar bedraagt.
2. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid, draagt er zorg voor dat ten minste 95% van de energetische waarde van de jaarlijks in de productie-installatie gebruikte brandstof biogeen is.
3. Een producent aan wie subsidie is verstrekt op grond van het eerste lid, draagt er zorg voor dat wordt aangetoond dat de gebruikte vloeibare biomassa voldoet aan de duurzaamheidscriteria, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie.
4. Indien de aanvrager in aanvulling op de subsidie op grond van de MEP of OV-MEP, subsidie heeft ontvangen op grond van artikel 116, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2012, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2013, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2014, of artikel 44, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2015, eindigt de subsidieperiode van deze subsidie in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode van de subsidie verstrekt op grond van het eerste lid aanvangt.

Artikel 47

1. Subsidie als bedoeld in artikel 46, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt. De subsidieperiode van de subsidie verstrekt op grond van de MEP eindigt op het moment dat de subsidieperiode van de subsidie als bedoeld in artikel 46, eerste lid, aanvangt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 46, eerste lid, binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening opnieuw in gebruik.

§ 3.3.11. Verlengde levensduur biomassa warmte

Artikel 48

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare warmte, geproduceerd door een bestaande productie-installatie waarvoor op grond van de MEP of OV-MEP subsidie van meer dan € 0,- is ontvangen en waarvoor op het moment van aanvraag de subsidieperiode op grond van de MEP of OV-MEP ten minste 7 jaar daarvoor is aangevangen:
  - a. waarmee hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van allesvergist-ting, of
  - b. waarmee hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting en co-vergisting van dierlijke mest.
2. Indien de aanvrager in aanvulling op de subsidie op grond van de MEP of OV-MEP, subsidie heeft ontvangen op grond van artikel 116, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2012, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2013, artikel 72, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2014, of artikel 44, eerste lid, van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2015, eindigt de subsidieperiode van deze subsidie in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode van de subsidie verstrekt op grond van het eerste lid aanvangt.

Artikel 49

1. Subsidie als bedoeld in artikel 48, eerste lid, wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt, de periode vangt niet eerder aan dan nadat de aanvraag om subsidie is gedaan, en de subsidieperi-

ode van de subsidie verstrekt op grond van de MEP of OV-MEP, ten minste 10 jaar daarvoor is aangevangen.

2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 48, eerste lid, binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.12. Biomassavergisting hernieuwbare warmte en hernieuwbare elektriciteit

Artikel 50

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare warmte, hernieuwbare elektriciteit of hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte geproduceerd door:

- a. een productie-installatie waarmee hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van allesvergisting, waarbij ten minste de vergister nieuw is;
- b. een productie-installatie waarmee hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting en co-vergisting van dierlijke mest, waarbij ten minste de vergister nieuw is;
- c. een productie-installatie waarmee hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van allesvergisting, waarbij ten minste de vergister nieuw is en waarbij het nominaal elektrisch rendement ten minste 20% bedraagt;
- d. een productie-installatie waarmee hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting en co-vergisting van dierlijke mest, waarbij ten minste de vergister nieuw is en waarbij het nominaal elektrisch rendement ten minste 20% bedraagt;
- e. een productie-installatie waarmee hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting van meer dan 95% dierlijke mest, waarbij ten minste de vergister nieuw is, of
- f. een productie-installatie waarmee hernieuwbare warmte wordt geproduceerd uitsluitend door middel van vergisting van meer dan 95% dierlijke mest, waarbij ten minste de vergister nieuw is.

Artikel 51

1. Subsidie als bedoeld in artikel 50 wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 50, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 3.3.13. Rioolwaterzuiveringsinstallaties thermofiele gisting van secundair slib

Artikel 52

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een producent van hernieuwbare elektriciteit of hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte geproduceerd door een productie-installatie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit of hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte uit biogas dat vrijkomt ten gevolge van biologische afbraakreacties bij de thermofiele gisting van zuiveringsslib dat voor ten minste 50% bestaat uit secundair slib, waarbij sprake is van een centrale productie-installatie waarvoor het slib grotendeels extern wordt aangevoerd van een of meer andere rioolwaterzuiveringsinstallaties en waarbij ten minste de vergister zelf nieuw is.

Artikel 53

1. Subsidie als bedoeld in artikel 52 wordt voor een periode van 12 jaar verstrekt.
2. De subsidieontvanger neemt de productie-installatie, bedoeld in artikel 52, binnen 4 jaar na de datum van inwerkingtreding van de beschikking tot subsidieverlening in gebruik.

§ 4. Fasebedragen

Artikel 54

1. Voor de fase genoemd in de eerste kolom van onderstaande tabel wordt:
  - a. de periode waarbinnen de aanvragen binnen moeten zijn vastgesteld van de datum genoemd in de tweede kolom van onderstaande tabel tot de datum genoemd in de tweede kolom van onderstaande tabel van de daarop volgende fase, de vierde fase sluit op 28 april 2016, 17:00 uur;
  - b. het fasebedrag voor de subsidie, bedoeld in de artikelen 10, eerste lid, en 43a, eerste lid, van het besluit, voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbare warmte en

gecombineerde opwekking, vastgesteld op het in de derde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag;

- c. het fasebedrag voor de subsidie, bedoeld in artikel 27, eerste lid, van het besluit, voor de productie van hernieuwbaar gas, vastgesteld op het in de vierde kolom genoemde bedrag.

1	2	3	4
fase	datum openstelling	fasebedrag	fasebedrag hernieuwbaar gas
1	22 maart, 9:00 uur	€ 0,090/kWh	€ 0,064/kWh
2	29 maart, 17:00 uur	€ 0,110/kWh	€ 0,078/kWh
3	4 april, 17:00 uur	€ 0,130/kWh	€ 0,092/kWh
4	11 april, 17:00 uur	€ 0,150/kWh	€ 0,106/kWh

- In afwijking van de fasebedragen genoemd in de derde kolom van de tabel in het eerste lid geldt voor de productiecategorieën, bedoeld in de artikelen 4, 6, 8, eerste lid, 10, eerste lid, 12, eerste lid, 14, 16, 18, 28, eerste lid, 30, eerste lid, 32, eerste lid, 34, 36, 38, eerste lid, 40, eerste lid, 42, 44, eerste lid, 46, eerste lid, 48, eerste lid, 50 en 52, het fasebedrag in euro per kWh in drie decimalen dat door de aanvrager bij de aanvraag in een fase is ingediend, mits dat bedrag per kWh lager is dan het fasebedrag, genoemd in de derde kolom van de tabel in het eerste lid dat voor de fase waarin de aanvraag is ingediend van toepassing is.
- In afwijking van de fasebedragen genoemd in de vierde kolom van de tabel in het eerste lid geldt voor de productiecategorieën, bedoeld in de artikelen 20, 22, 24, eerste lid en 26, eerste lid, het fasebedrag in euro per kWh in drie decimalen dat door de aanvrager bij de aanvraag in een fase is ingediend, mits dat bedrag per kWh lager is dan het fasebedrag, genoemd in de vierde kolom van de tabel in het eerste lid dat voor de fase waarin de aanvraag is ingediend van toepassing is.
- Voor de vergelijking van de fasebedragen, bedoeld in artikel 58, tweede lid, van het besluit bedraagt het fasebedrag voor de productie van hernieuwbaar gas het fasebedrag gedeeld door een correctiefactor van 0,706 en afgerond op drie decimalen, tenzij het fasebedrag gelijk is aan het fasebedrag in de vierde kolom van de in het eerste lid opgenomen tabel, in welk geval het fasebedrag van de derde kolom geldt.

§ 5. Maximaal aantal vollasturen, basiselektriciteits- en basisenergieprijzen, basisbedragen en correctiebedragen

§ 5.1. Hernieuwbare elektriciteit

Artikel 55

Voor een productie-installatie als bedoeld in het in de eerste kolom van onderstaande tabel genoemde artikel wordt:

- het basisbedrag voor subsidie, bedoeld in artikel 11, eerste lid, van het besluit, vastgesteld op het in de derde kolom genoemde bedrag,
- voor de productie van hernieuwbare elektriciteit het maximaal aantal vollasturen vastgesteld op het in de vierde kolom van onderstaande tabel genoemde aantal uren,
- voor de productie van hernieuwbare elektriciteit de basiselektriciteitsprijs, bedoeld in artikel 12, eerste lid, van het besluit, vastgesteld op het in de vijfde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag, en
- de correctie op het basisbedrag voor subsidie voor 2016 vastgesteld op:
  - voor wat betreft de elektriciteitsprijs, bedoeld in artikel 14, eerste lid, onderdeel a, van het besluit, het in de zesde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag, en
  - voor wat betreft de correcties, bedoeld in artikel 14, eerste lid, onderdelen b en c, van het besluit op € 0 per kWh.

1	2	3	4	5	6
Artikel regeling	Categorie	Basisbedrag in eur/kWh	Vollasturen	Basiselektriciteitsprijs in eur/kWh	Voorlopig correctiebedrag 2016 in eur/kWh
Artikel 4, onderdeel a	Waterkracht, valhoogte ≥ 50 cm	0,150	5.700	0,039	0,042
Artikel 4, onderdeel b	Waterkracht, valhoogte ≥ 50 cm, renovatie	0,108	2.600	0,039	0,042
Artikel 18	Vrije stromingsenergie, valhoogte < 50 cm en golfenergie	0,150	3.700	0,039	0,042

1	2	3	4	5	6
Artikel regeling	Categorie	Basisbedrag in eur/kWh	Vollasturen	Basiselektriteitsprijs in eur/kWh	Voorlopig correctiebedrag 2016 in eur/kWh
Artikel 16	Osmose	0,150	8.000	0,039	0,042
Artikel 14	Fotovoltaïsche zonnepanelen, ≥ 15 kWp en aansluiting 3*80A	0,128	950	0,035	0,044
Artikel 8, eerste lid, onderdeel a	Wind op land, $\geq 8,0$ m/s	0,070	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 8, eerste lid, onderdeel b	Wind op land, $\geq 7,5$ en $< 8,0$ m/s	0,076	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 8, eerste lid, onderdeel c	Wind op land, $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s	0,082	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 8, eerste lid, onderdeel d	Wind op land, $< 7,0$ m/s	0,093	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 10, eerste lid, onderdeel a	Wind op primaire waterkeringen, $\geq 8,0$ m/s	0,075	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 10, eerste lid, onderdeel b	Wind op primaire waterkeringen, $\geq 7,5$ en $< 8,0$ m/s	0,082	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 10, eerste lid, onderdeel c	Wind op primaire waterkeringen, $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s	0,087	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 10, eerste lid, onderdeel d	Wind op primaire waterkeringen, $< 7,0$ m/s	0,099	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038
Artikel 12, eerste lid	Wind in meer, water ≥ 1 km ²	0,114	netto P50-waarde vollasturen	0,030	0,038

§ 5.2. Hernieuwbaar gas

Artikel 56

1. Voor een productie-installatie als bedoeld in het in de eerste kolom van onderstaande tabel genoemde artikel wordt:
  - a. het basisbedrag voor subsidie, bedoeld in artikel 28, eerste lid, van het besluit, voor de productie van hernieuwbaar gas, vastgesteld op het in de derde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag;
  - b. voor de productie van hernieuwbaar gas het maximaal aantal vollasturen vastgesteld op het in de vierde kolom van onderstaande tabel genoemde aantal uren;
  - c. voor de productie van hernieuwbaar gas de basisgasprijs, bedoeld in artikel 29, eerste lid, van het besluit, vastgesteld op het in de vijfde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag, en
  - d. de correctie op het basisbedrag voor subsidie voor 2016 vastgesteld op:
    - 1°. voor wat betreft de energieprij, bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel a, van het besluit het in de zesde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag, en
    - 2°. voor wat betreft de correcties, bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel b, van het besluit op € 0 per kWh.

1	2	3	4	5	6
Artikel regeling	Categorie	Basis-bedrag in eur/kWh	Vollasturen	Basisenergieprijs in eur/kWh	Voorlopig correctiebedrag 2016 in eur/kWh
Artikel 20, onderdeel a	Allesvergisting (hernieuwbaar gas)	0,060	8.000	0,020	0,022
Artikel 20, onderdeel b	Vergisting en covergisting van dierlijke mest (hernieuwbaar gas)	0,076	8.000	0,020	0,022
Artikel 20, onderdeel c	Vergisting van meer dan 95% dierlijke mest (hernieuwbaar gas)	0,106	8.000	0,020	0,022

1	2	3	4	5	6
Artikel regeling	Categorie	Basis-bedrag in eur/kWh	Vollasturen	Basisenergieprijs in eur/kWh	Voorlopig correctie-bedrag 2016 in eur/kWh
Artikel 22	Afval- of rioolwaterzuiveringsinstallatie (hernieuwbaar gas)	0,032	8.000	0,020	0,022
Artikel 24, eerste lid, onderdeel a	Verlengde levensduur allesvergisting (hernieuwbaar gas)	0,059	8.000	0,020	0,022
Artikel 24, eerste lid, onderdeel b	Verlengde levensduur vergisting en covergisting van dierlijke mest (hernieuwbaar gas)	0,067	8.000	0,020	0,022
Artikel 26, eerste lid	Biomassavergassing (≥95% biogeen)	0,106	7.500	0,020	0,022

2. Het basisbedrag wordt voor de toepassing van artikel 58, tweede lid, van het besluit, voor een productie-installatie als bedoeld in de artikelen 20, 22, 24, eerste lid, en 26, eerste lid, vastgesteld op het in de derde kolom van de in het eerste lid opgenomen tabel genoemde bedrag, gedeeld door een correctiefactor van 0,706 en afgerond op drie decimalen.

§ 5.3. Hernieuwbare warmte en (gecombineerde) opwekking van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte

Artikel 57

Voor een productie-installatie als bedoeld in het in de eerste kolom van onderstaande tabel genoemde artikel wordt:

- het basisbedrag voor subsidie, bedoeld in artikel 44, eerste lid, van het besluit, voor de productie van hernieuwbare warmte en de gecombineerde opwekking van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte, vastgesteld op het in de derde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag;
- voor de productie van hernieuwbare warmte, hernieuwbare elektriciteit of de gecombineerde opwekking van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte het maximaal aantal vollasturen vastgesteld op het in de vierde kolom van onderstaande tabel genoemde aantal uren;
- de basisenergie- of basiselektriciteitsprijs, bedoeld in artikel 45, eerste lid, of artikel 12, eerste lid, van het besluit, voor de productie van hernieuwbare warmte, hernieuwbare elektriciteit of de gecombineerde opwekking van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte, vastgesteld op het in de vijfde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag, en
- de correcties op het basisbedrag voor subsidie voor een productie-installatie als bedoeld in het in de eerste kolom van onderstaande tabel genoemde artikel, worden voor 2016 vastgesteld op:
  - voor wat betreft de energie- of elektriciteitsprijs, bedoeld in artikel 47, eerste lid, onderdeel a, of 14, eerste lid, onderdeel a, van het besluit het in de zesde kolom van onderstaande tabel genoemde bedrag, en
  - voor wat betreft de correcties, bedoeld in artikel 47, eerste lid, onderdelen b en c, of 14, eerste lid, onderdelen b en c, van het besluit op € 0 per kWh.

1	2	3	4	5	6
Artikel regeling	Categorie	Basis-bedrag in eur/kWh	Vollasturen	Basisprijs in eur/kWh	Voorlopig correctie-bedrag 2016 in eur/kWh
Artikel 6	Afval- of rioolwaterzuiveringsinstallatie (thermische drukhydrolyse)	0,093	8.000	0,039	0,042
Artikel 28, eerste lid, onderdeel a	Ketel op vaste of vloeibare biomassa, ≥ 0,5 en < 5 MWth	0,052	4.000	0,025	0,031
Artikel 28, eerste lid, onderdeel b	Ketel op vaste of vloeibare biomassa, ≥ 5 MWth	0,043	7.000	0,014	0,017
Artikel 30, eerste lid	Warmte, Industriële stoomproductie uit houtpellets	0,057	7.000	0,014	0,017
Artikel 32, eerste lid onderdeel a	Bestaande capaciteit voor bij- en meestook	0,107	5.839	0,039	0,042

1	2	3	4	5	6
Artikel regeling	Categorie	Basis-bedrag in eur/kWh	Vollasturen	Basisprijs in eur/kWh	Voorlopig correctie- bedrag 2016 in eur/kWh
Artikel 32, eerste lid, onderdeel b	Nieuwe capaciteit voor meestook	0,114	7.000	0,039	0,042
Artikel 34, onderdelen, a, b en c	Geothermie warmte, diepte ≥ 500 meter	0,056	5.500	0,014	0,017
Artikel 34, onderdeel d	Geothermie warmte, diepte ≥ 3.500 meter	0,062	7.000	0,014	0,017
Artikel 36	Geothermie, gecombineerde opwekking	0,112	4.091	0,017	0,020
Artikel 38, eerste lid	Ketel op vloeibare biomassa	0,071	7.000	0,025	0,031
Artikel 40, eerste lid,	Thermische conversie van biomassa, ≤ 100 MWe	0,077	7.500	0,020	0,023
Artikel 42	Zonthermie, apertuuroppervlakte ≥ 200 m ²	0,103	700	0,025	0,031
Artikel 44, eerste lid, onderdeel a	Verlengde levensduur allesvergist (WKK)	0,086	5.855	0,030	0,033
Artikel 44, eerste lid, onderdeel b	Verlengde levensduur vergisting en covergisting van dierlijke mest (WKK)	0,101	5.855	0,030	0,033
Artikel 46, eerste lid, onderdeel a	Verlengde levensduur thermische conversie biomassa ≤ 50 MW	0,063	4.429	0,023	0,026
Artikel 46, eerste lid, onderdeel b	Verlengde levensduur thermische conversie biomassa ≤ 50 MW, 1 jaar MEP compensatie	0,066	4.429	0,023	0,026
Artikel 48, eerste lid, onderdeel a	Verlengde levensduur allesvergist (warmte)	0,056	7.000	0,014	0,017
Artikel 48, eerste lid, onderdeel b	Verlengde levensduur vergisting en covergisting van dierlijke mest (warmte)	0,066	7.000	0,014	0,017
Artikel 50, onderdeel a	Warmte allesvergist	0,060	7.000	0,025	0,031
Artikel 50, onderdeel c	Gecombineerde opwekking allesvergist	0,087	5.742	0,029	0,032
Artikel 50, onderdeel b	Warmte vergisting en covergisting van dierlijke mest	0,078	7.000	0,025	0,031
Artikel 50, onderdeel d	Gecombineerde opwekking vergisting en covergisting van dierlijke mest	0,114	5.732	0,029	0,032
Artikel 50, onderdeel e	Gecombineerde opwekking vergisting van meer dan 95% dierlijke mest	0,150	8.000	0,039	0,042
Artikel 50, onderdeel f	Warmte vergisting van meer dan 95% dierlijke mest	0,109	7.000	0,025	0,031
Artikel 52	Rioolwaterzuiveringsinstallatie (Thermofiele gisting van secundair slib)	0,060	5.729	0,029	0,032

§ 6. Slotbepalingen

Artikel 58

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 maart 2016 met uitzondering van artikel 3, twaalfde lid.

Artikel 59

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie voorjaar 2016.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 19 februari 2016

*De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp*

BIJLAGE 1. BEHORENDE BIJ ARTIKEL 2, VIJFDE LID, VAN DE REGELING AANWIJZING CATEGORIEËN DUURZAME ENERGIEPRODUCTIE VOORJAAR 2016

Uitvoeringsovereenkomst tot zekerheid van het aanvangen van de activiteiten ter zake waarvan meer dan € 400 miljoen subsidie is verleend op basis van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie voorjaar 2016

1. De Staat der Nederlanden, (hierna te noemen: de Staat), te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken; en
2. ... .., gevestigd te .... (hierna te noemen: Ondernemer);
...
(hierna te samen ook te noemen: Partijen);

overwegen:

- a. de Minister van Economische Zaken heeft blijkens een beschikking met kenmerk ..., hierna te noemen Beschikking, waarvan een kopie als Bijlage A bij deze overeenkomst is gevoegd aan de Ondernemer een subsidie verleend van meer dan € 400 miljoen op grond van de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie voorjaar 2016 (hierna: Regeling).
- b. de Beschikking bevat de opschortende voorwaarde dat binnen twee weken na afgifte van de beschikking de onderhavige uitvoeringsovereenkomst, hierna te noemen Uitvoeringsovereenkomst, tot stand is gekomen tussen de Staat en de subsidieontvanger;
- c. de Minister van Economische Zaken beoogt door middel van deze Uitvoeringsovereenkomst te verzekeren dat de Ondernemer de productie-installatie bedoeld in de Beschikking tijdig in gebruik zal nemen.

Partijen komen daartoe het volgende overeen:

Artikel 1. Tijdige ingebruikname van de productie-installatie

De Ondernemer verplicht zich jegens de Staat de productie-installatie tijdig in gebruik te nemen en wel binnen de in artikel 61 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie bedoelde periode of, indien op grond van artikel 62, derde lid, van het Besluit stimulering duurzame energieproductie een ontheffing is verleend, binnen de in de ontheffing opgenomen periode.

Artikel 2. Inhoud en omvang van de garantie

De Ondernemer verplicht zich om tot zekerheid voor de nakoming van de in artikel 1 bedoelde verplichting, alsmede de bij niet tijdige nakoming verschuldigde boetes, binnen vier weken nadat de Beschikking is afgegeven ten behoeve van de Staat financiële zekerheid te stellen en gesteld houden voor een bedrag groot 2% van de maximale hoogte van de subsidie, bedoeld in de artikelen 16, 33 en 49 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie, door middel van de afgifte aan de Staat van een door een binnen de Europese Unie gevestigde bank afgegeven bankgarantie welke is opgemaakt onder gebruikmaking van het model bankgarantie.

Artikel 3. Vrijval van de garantie

1. De verplichting de in artikel 2 bedoelde bankgarantie te blijven stellen vervalt uitsluitend door het schriftelijk bericht van de Staat aan de Bank dat de verplichting geheel of gedeeltelijk is vervallen. De Ondernemer ontvangt een kopie van het bericht van verval.
2. Zodra de verplichting geheel is vervallen zal de Staat de bankgarantie retourneren aan de Ondernemer.

Artikel 4. Boetes

1. Indien de Ondernemer de productie-installatie niet binnen de in artikel 1 bedoelde periode in gebruik heeft genomen, is de Ondernemer aan de Staat bij wijze van boete een bedrag verschuldigd groot 0,2% van het beschikte bedrag enkel door het verloop van die termijn en zonder dat enige ingebrekestelling nodig is.
2. Indien de Ondernemer daarna nog in gebreke blijft met het tijdig in gebruik nemen van de productie-installatie is de Ondernemer maandelijks een boete van telkens 0,2% van de maximale hoogte van de subsidie, bedoeld in de artikelen 16, 33 en 49 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie, verschuldigd voor zover hij de productie-installatie op de eerste van elke volgende maand niet in gebruik heeft genomen.
3. De boetes bedoeld in het eerste en tweede lid, waarvan de som ten hoogste 2% van het beschikte bedrag bedraagt, zijn telkens verschuldigd voor het enkele verloop van de termijn en zonder dat enige ingebrekestelling nodig is.

4. De Ondernemer machtigt bij deze de Staat onherroepelijk tot het innen van de boetes door het inroepen van de bankgarantie voor het bedrag van de boete, telkens wanneer er een boete verschuldigd is geworden.

Artikel 5. Aanvang en einde Uitvoeringsovereenkomst

1. Deze Uitvoeringsovereenkomst treedt in werking door de ondertekening daarvan door de Partijen met dien verstande dat de inwerkingtreding wordt opgeschort totdat de Beschikking in werking is getreden en de Staat de Ondernemer daarvan schriftelijk bericht heeft gestuurd.
2. Deze Uitvoeringsovereenkomst eindigt van rechtswege door de teruggave van de bankgarantie door de Staat aan de Ondernemer.

Artikel 6. Domiciliekeuze en berichtgevingen

1. De Staat kiest voor uitvoering van deze Uitvoeringsovereenkomst domicilie ten kantore van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken, Hanzelaan 310, 8017 JK Zwolle.
2. Onverminderd het bepaalde in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering dienen alle mededelingen, aanzeggingen, verzoeken, toestemmingen en andere berichten uit hoofde van deze uitvoeringsovereenkomst schriftelijk te worden gedaan.
3. Mededelingen, aanzeggingen, verzoeken, toestemmingen en andere berichten die niet in overeenstemming met het tweede lid zijn gedaan blijven zonder rechtsgevolg.
4. De Staat is bevoegd eenzijdig van het bepaalde in het eerste lid af te wijken.

Artikel 7. Rechtskeuze

1. Op deze Uitvoeringsovereenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Alle geschillen in verband met deze uitvoeringsovereenkomst of met afspraken die daarmee samenhangen zullen worden beslecht door de bevoegde rechter te Den Haag.

Artikel 8. Citeertitel

Deze Uitvoeringsovereenkomst wordt tussen partijen aangeduid als 'Uitvoeringsovereenkomst duurzame energieproductie Staat/...'.
Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend

te ....

Ondernemer

te 's-Gravenhage op ....

De Minister van Economische Zaken

H.G.J. Kamp

Model bankgarantie

DE ONDERGETEKENDE,

..., gevestigd te ..., hierna te noemen de 'Bank',

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- A. ..., gevestigd te ..., (hierna te noemen de Ondernemer) en de STAAT der NEDERLANDEN, (hierna te noemen: Staat), waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door ..., hierbij vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken op ... de 'Uitvoeringsovereenkomst duurzame energieproductie Staat/....' (hierna: uitvoeringsovereenkomst) hebben getekend;
- B. de Ondernemer volgens artikel 2 van de overeenkomst binnen vier weken nadat een beschikking van de Minister van Economische Zaken met kenmerk ... is afgegeven ten behoeve van de Staat financiële zekerheid dient te stellen en gesteld houden voor een bedrag groot € ..., – door de afgifte aan de Staat van een door een bank afgegeven bankgarantie;
- C. de Bank bereid is de desbetreffende bankgarantie ten gunste van de Staat te stellen onder de hierna te noemen voorwaarden.

VERKLAART ALS VOLGT

1. De Bank stelt zich hierbij als zelfstandige verbintenis tegenover de Staat onherroepelijk en onvoorwaardelijk garant voor al hetgeen de Staat van de Ondernemer op grond van de uitvoeringsovereenkomst te vorderen heeft tot een maximumbedrag van € ..., –.
2. Deze bankgarantie is een abstracte afroepgarantie. De Bank komt in geen geval een beroep toe op de onderliggende rechtsverhouding tussen de Staat en de Ondernemer als vervat in de Uitvoeringsovereenkomst.
3. De Bank zal op eerste schriftelijk verzoek van de Staat, zonder opgaaf van redenen te verlangen of nader bewijs te vragen, overgaan tot uitbetaling van al hetgeen de Ondernemer, volgens verkla-

ring van de Staat, verschuldigd is uit hoofde van de Uitvoeringsovereenkomst.

4. Deze bankgarantie vervalt uitsluitend door het schriftelijk bericht van de Staat aan de Bank dat de verplichting geheel of gedeeltelijk is vervallen.
5. De Minister van Economische Zaken zendt de bankgarantie zo spoedig mogelijk nadat deze geheel is vervallen retour aan de Bank.
6. Op deze bankgarantie is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen die mochten ontstaan over of naar aanleiding van deze bankgarantie zullen worden beslecht door de bevoegde rechter te 's-Gravenhage.
7. Indien deze bankgarantie dient te worden geretourneerd geschiedt dat door toezending aan adres:
...

Getekend te
op
De Bank

BIJLAGE 2. BEHORENDE BIJ DE ARTIKELEN 8 EN 10 VAN DE REGELING AANWIJZING CATEGORIEËN DUURZAME ENERGIEPRODUCTIE VOORJAAR 2016

Lijst van gemeenten volgens de gemeentelijke indeling per 1 januari 2015

Gemeentenaam	Provincie	Windcategorie
Ameland	Friesland	≥ 8,0 m/s
Bergen (NH.)	Noord-Holland	≥ 8,0 m/s
De Marne	Groningen	≥ 8,0 m/s
Den Helder	Noord-Holland	≥ 8,0 m/s
Dongeradeel	Friesland	≥ 8,0 m/s
Eemsmond	Groningen	≥ 8,0 m/s
Ferwerderadiel	Friesland	≥ 8,0 m/s
Franekeradeel	Friesland	≥ 8,0 m/s
Harlingen	Friesland	≥ 8,0 m/s
het Bildt	Friesland	≥ 8,0 m/s
Hollands Kroon	Noord-Holland	≥ 8,0 m/s
Leeuwarderadeel	Friesland	≥ 8,0 m/s
Menameradiel	Friesland	≥ 8,0 m/s
Noordwijk	Zuid-Holland	≥ 8,0 m/s
Schagen	Noord-Holland	≥ 8,0 m/s
Schiermonnikoog	Friesland	≥ 8,0 m/s
Súdwest-Fryslân	Friesland	≥ 8,0 m/s
Terschelling	Friesland	≥ 8,0 m/s
Texel	Noord-Holland	≥ 8,0 m/s
Vlieland	Friesland	≥ 8,0 m/s
Zandvoort	Noord-Holland	≥ 8,0 m/s
Achtkarspelen	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Alkmaar	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Appingedam	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Bedum	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Beemster	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Beverwijk	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Bloemendaal	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Castricum	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Dantumadiel	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
De Friese Meren	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Delfzijl	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Drechterland	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Edam-Volendam	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Enkhuizen	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Goeree-Overflakkee	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Grootegast	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Heemskerk	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Heerenveen	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Heerhugowaard	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Heiloo	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Hillegom	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Hoorn	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Katwijk	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Koggenland	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Kollumerland c.a.	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Langedijk	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Leek	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Leeuwarden	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Lisse	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Littenseradiel	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Loppersum	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Marum	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Medemblik	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s

Gemeentenaam	Provincie	Windcategorie
Noord-Beveland	Zeeland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Noordoostpolder	Flevoland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Noordwijkerhout	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Oldambt	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Opmeer	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Opsterland	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Schouwen-Duiveland	Zeeland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Slochteren	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Smallingerland	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Stede Broec	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Ten Boer	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Tytsjerksteradiel	Friesland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Uitgeest	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Urk	Flevoland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Veere	Zeeland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Velsen	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Wassenaar	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Westland	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Westvoorne	Zuid-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Winsum	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Zeevang	Noord-Holland	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Zuidhorn	Groningen	≥ 7,5 en < 8,0 m/s
Aa en Hunze	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Aalburg	Noord-Brabant	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Aalsmeer	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Aalten	Gelderland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Almere	Flevoland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Amstelveen	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Amsterdam	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Assen	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Bellingwedde	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Binnenmaas	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Bodegraven-Reeuwijk	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Borger-Odoorn	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Borsele	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Brielle	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Coevorden	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Cromstrijen	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Culemborg	Gelderland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Dalfsen	Overijssel	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
De Ronde Venen	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
De Wolden	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Delft	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Diemen	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Dronten	Flevoland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Emmen	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Geldermalsen	Gelderland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Giessenlanden	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Goes	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Gouda	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Groningen	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Haarlem	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Haarlemmermeer	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Hardenberg	Overijssel	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Hardinxveld-Giessendam	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Haren	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Heemstede	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s

Gemeentenaam	Provincie	Windcategorie
Hellevoetsluis	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Hoogeveen	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Hoogezand-Sappemeer	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Hulst	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
IJsselstein	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Kaag en Braassem	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Kampen	Overijssel	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Kapelle	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Korendijk	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Krimpenerwaard	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Landsmeer	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Lansingerland	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Leerdam	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Leiden	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Leiderdorp	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Leidschendam-Voorburg	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Lelystad	Flevoland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Lingewaal	Gelderland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Lopik	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Maassluis	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Menterwolde	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Meppel	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Middelburg	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Midden-Delfland	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Midden-Drenthe	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Moerdijk	Noord-Brabant	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Molenwaard	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Montfoort	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Muiden	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Neerijnen	Gelderland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Nieuwkoop	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Nissewaard	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Noordenveld	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Oegstgeest	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Oost Gelre	Gelderland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Ooststellingwerf	Friesland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Oostzaan	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Oud-Beijerland	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Ouder-Amstel	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Oudewater	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Pekela	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Pijnacker-Nootdorp	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Purmerend	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Reimerswaal	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Rijswijk	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Rotterdam-West (wijk 17, 23 en 27)	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
's-Gravenhage	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Sluis	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Stadskanaal	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Staphorst	Overijssel	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Steenbergen	Noord-Brabant	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Steenwijkerland	Overijssel	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Stichtse Vecht	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Strijen	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Terneuzen	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Teylingen	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Tholen	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Tynaarlo	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Uithoorn	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s

Gemeentenaam	Provincie	Windcategorie
Veendam	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Vianen	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Vlagtwedde	Groningen	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Vlissingen	Zeeland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Voorschoten	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Waddinxveen	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Waterland	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Weesp	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Westerveld	Drenthe	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Weststellingwerf	Friesland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Woerden	Utrecht	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Wormerland	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Woudrichem	Noord-Brabant	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zaanstad	Noord-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zaltbommel	Gelderland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zederik	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zoetermeer	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zoeterwoude	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zuidplas	Zuid-Holland	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zwartewaterland	Overijssel	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Zwolle	Overijssel	≥ 7,0 en < 7,5 m/s
Alblasserdam	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Albrandswaard	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Almelo	Overijssel	< 7,0 m/s
Alphen-Chaam	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Amersfoort	Utrecht	< 7,0 m/s
Apeldoorn	Gelderland	< 7,0 m/s
Arnhem	Gelderland	< 7,0 m/s
Asten	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Baarle-Nassau	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Baarn	Utrecht	< 7,0 m/s
Barendrecht	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Barneveld	Gelderland	< 7,0 m/s
Beek	Limburg	< 7,0 m/s
Beesel	Limburg	< 7,0 m/s
Bergeijk	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Bergen (L.)	Limburg	< 7,0 m/s
Bergen op Zoom	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Berkelland	Gelderland	< 7,0 m/s
Bernheze	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Best	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Beuningen	Gelderland	< 7,0 m/s
Bladel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Blaricum	Noord-Holland	< 7,0 m/s
Boekel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Borne	Overijssel	< 7,0 m/s
Boxmeer	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Boxtel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Breda	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Bronckhorst	Gelderland	< 7,0 m/s
Brummen	Gelderland	< 7,0 m/s
Brunssum	Limburg	< 7,0 m/s
Bunnik	Utrecht	< 7,0 m/s
Bunschoten	Utrecht	< 7,0 m/s
Buren	Gelderland	< 7,0 m/s
Bussum	Noord-Holland	< 7,0 m/s
Capelle aan den IJssel	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Cranendonck	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Cuijk	Noord-Brabant	< 7,0 m/s

Gemeentenaam	Provincie	Windcategorie
De Bilt	Utrecht	< 7,0 m/s
Deurne	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Deventer	Overijssel	< 7,0 m/s
Dinkelland	Overijssel	< 7,0 m/s
Doesburg	Gelderland	< 7,0 m/s
Doetinchem	Gelderland	< 7,0 m/s
Dongen	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Dordrecht	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Drimmelen	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Druten	Gelderland	< 7,0 m/s
Duiven	Gelderland	< 7,0 m/s
Echt-Susteren	Limburg	< 7,0 m/s
Ede	Gelderland	< 7,0 m/s
Eemnes	Utrecht	< 7,0 m/s
Eersel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Eijsden-Margraten	Limburg	< 7,0 m/s
Eindhoven	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Elburg	Gelderland	< 7,0 m/s
Enschede	Overijssel	< 7,0 m/s
Epe	Gelderland	< 7,0 m/s
Ermelo	Gelderland	< 7,0 m/s
Etten-Leur	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Geertruidenberg	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Geldrop-Mierlo	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Gemert-Bakel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Gennep	Limburg	< 7,0 m/s
Gilze en Rijen	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Goirle	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Gorinchem	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Grave	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Groesbeek	Gelderland	< 7,0 m/s
Gulpen-Wittem	Limburg	< 7,0 m/s
Haaksbergen	Overijssel	< 7,0 m/s
Haaren	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Halderberge	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Harderwijk	Gelderland	< 7,0 m/s
Hattem	Gelderland	< 7,0 m/s
Heerde	Gelderland	< 7,0 m/s
Heerlen	Limburg	< 7,0 m/s
Heeze-Leende	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Hellendoorn	Overijssel	< 7,0 m/s
Helmond	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Hendrik-Ido-Ambacht	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Hengelo	Overijssel	< 7,0 m/s
Heumen	Gelderland	< 7,0 m/s
Heusden	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Hilvarenbeek	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Hilversum	Noord-Holland	< 7,0 m/s
Hof van Twente	Overijssel	< 7,0 m/s
Horst aan de Maas	Limburg	< 7,0 m/s
Houten	Utrecht	< 7,0 m/s
Huizen	Noord-Holland	< 7,0 m/s
Kerkrade	Limburg	< 7,0 m/s
Krimpen aan den IJssel	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Laarbeek	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Landerd	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Landgraaf	Limburg	< 7,0 m/s
Laren	Noord-Holland	< 7,0 m/s
Leudal	Limburg	< 7,0 m/s

Gemeentenaam	Provincie	Windcategorie
Leusden	Utrecht	< 7,0 m/s
Lingewaard	Gelderland	< 7,0 m/s
Lochem	Gelderland	< 7,0 m/s
Loon op Zand	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Losser	Overijssel	< 7,0 m/s
Maasdiel	Gelderland	< 7,0 m/s
Maasgouw	Limburg	< 7,0 m/s
Maastricht	Limburg	< 7,0 m/s
Meerssen	Limburg	< 7,0 m/s
Mill en Sint Hubert	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Montferland	Gelderland	< 7,0 m/s
Mook en Middelaar	Limburg	< 7,0 m/s
Naarden	Noord-Holland	< 7,0 m/s
Neder-Betuwe	Gelderland	< 7,0 m/s
Nederweert	Limburg	< 7,0 m/s
Nieuwegein	Utrecht	< 7,0 m/s
Nijkerk	Gelderland	< 7,0 m/s
Nijmegen	Gelderland	< 7,0 m/s
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Nunspeet	Gelderland	< 7,0 m/s
Nuth	Limburg	< 7,0 m/s
Oirschot	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Oisterwijk	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Oldebroek	Gelderland	< 7,0 m/s
Oldenzaal	Overijssel	< 7,0 m/s
Olst-Wijhe	Overijssel	< 7,0 m/s
Ommen	Overijssel	< 7,0 m/s
Onderbanken	Limburg	< 7,0 m/s
Oosterhout	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Oss	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Oude IJsselstreek	Gelderland	< 7,0 m/s
Overbetuwe	Gelderland	< 7,0 m/s
Papendrecht	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Peel en Maas	Limburg	< 7,0 m/s
Putten	Gelderland	< 7,0 m/s
Raalte	Overijssel	< 7,0 m/s
Renkum	Gelderland	< 7,0 m/s
Renswoude	Utrecht	< 7,0 m/s
Reusel-De Mierden	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Rheden	Gelderland	< 7,0 m/s
Rhenen	Utrecht	< 7,0 m/s
Ridderkerk	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Rijnwaarden	Gelderland	< 7,0 m/s
Rijssen-Holten	Overijssel	< 7,0 m/s
Roerdalen	Limburg	< 7,0 m/s
Roermond	Limburg	< 7,0 m/s
Roosendaal	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Rotterdam (excl. wijk 17, 23 en 27)	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Rozendaal	Gelderland	< 7,0 m/s
Rucphen	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Scherpenzeel	Gelderland	< 7,0 m/s
Schiedam	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Schijndel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Schinnen	Limburg	< 7,0 m/s
's-Hertogenbosch	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Simpelveld	Limburg	< 7,0 m/s
Sint Anthonis	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Sint-Michielsgestel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Sint-Oedenrode	Noord-Brabant	< 7,0 m/s

Gemeentenaam	Provincie	Windcategorie
Sittard-Geleen	Limburg	< 7,0 m/s
Sliedrecht	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Soest	Utrecht	< 7,0 m/s
Someren	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Son en Breugel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Stein	Limburg	< 7,0 m/s
Tiel	Gelderland	< 7,0 m/s
Tilburg	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Tubbergen	Overijssel	< 7,0 m/s
Twenterand	Overijssel	< 7,0 m/s
Uden	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Utrecht	Utrecht	< 7,0 m/s
Utrechtse Heuvelrug	Utrecht	< 7,0 m/s
Vaals	Limburg	< 7,0 m/s
Valkenburg aan de Geul	Limburg	< 7,0 m/s
Valkenswaard	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Veenendaal	Utrecht	< 7,0 m/s
Veghel	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Veldhoven	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Venlo	Limburg	< 7,0 m/s
Venray	Limburg	< 7,0 m/s
Vlaardingen	Zuid-Holland	< 7,0 m/s
Voerendaal	Limburg	< 7,0 m/s
Voorst	Gelderland	< 7,0 m/s
Vught	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Waalre	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Waalwijk	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Wageningen	Gelderland	< 7,0 m/s
Weert	Limburg	< 7,0 m/s
Werkendam	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
West Maas en Waal	Gelderland	< 7,0 m/s
Westervoort	Gelderland	< 7,0 m/s
Wierden	Overijssel	< 7,0 m/s
Wijchen	Gelderland	< 7,0 m/s
Wijdmeren	Noord-Holland	< 7,0 m/s
Wijk bij Duurstede	Utrecht	< 7,0 m/s
Winterswijk	Gelderland	< 7,0 m/s
Woensdrecht	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Woudenberg	Utrecht	< 7,0 m/s
Zeewolde	Flevoland	< 7,0 m/s
Zeist	Utrecht	< 7,0 m/s
Zevenaar	Gelderland	< 7,0 m/s
Zundert	Noord-Brabant	< 7,0 m/s
Zutphen	Gelderland	< 7,0 m/s
Zwijndrecht	Zuid-Holland	< 7,0 m/s

TOELICHTING

1. Doel en aanleiding

In deze regeling wordt de mogelijkheid tot stimulering van de productie van hernieuwbare elektriciteit, de productie van hernieuwbaar gas en de productie van hernieuwbare warmte ingevuld voor de openstellingsronde van de subsidie voor de stimulering duurzame energieproductie (hierna: SDE) in het voorjaar van 2016. De basissystematiek van de onderhavige regeling komt overeen met de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie van voorgaande jaren.

2. Stimulering duurzame energieproductie

De SDE richt zich op de grootschalige uitrol van duurzame energie. De voornaamste kenmerken zijn:

- één subsidieplafond per ronde;
- een gefaseerde openstelling waarin goedkopere technieken het eerst zullen inschrijven, en
- een basisbedrag per productie-installatie die het hoogst mogelijke bedrag waartegen de subsidie wordt berekend per productie-installatie bepaalt.

Het budget dat beschikbaar is voor de SDE wordt hierdoor kosteneffectief besteed en draagt bij aan de doelstelling van 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. In 2016 zal twee maal een openstellingsronde van de SDE+ plaatsvinden waarbij naar verwachting ook de tweede maal een budget van € 4 miljard wordt opengesteld voor stimulering van de toekomstige productie van duurzame energie. Ingevolge het Besluit stimulering duurzame energieproductie (hierna: Besluit SDE) moeten aanvragen om subsidie ingediend worden met gebruikmaking van een middel dat door de minister beschikbaar wordt gesteld. Aanvragers kunnen hiervoor terecht op de website van RVO.nl.

2.1 Gefaseerde openstelling

Iedere technologie kan vanaf de openstelling van de regeling subsidie aanvragen. Technologieën die een lagere kostprijs kennen, zullen eerder subsidie aanvragen dan technologieën die een hoger subsidiebedrag nodig hebben. Het subsidieplafond van de SDE in de openstelling in het voorjaar van 2016 wordt in fases verdeeld over hernieuwbare energieprojecten waarvoor een aanvraag is ingediend. De SDE kent in 2016 minder fases en een snellere doorlooptijd.

In de eerste week is het alleen voor projecten met technologieën met een lage kostprijs zinvol om een aanvraag in te dienen, omdat het fasebedrag in de eerste week ten hoogste € 0,090/kWh bedraagt. In volgende fases is het fasebedrag achtereenvolgens hoger vastgesteld tot € 0,110/kWh, € 0,130/kWh en € 0,150/kWh. In afwijking van deze fasebedragen kunnen aanvragers per fase subsidie voor hun projecten aanvragen tegen lagere bedragen dan de hierboven genoemde fasebedragen, in eenheden van € 0,001 per kilowattuur (kWh). Ondernemers worden zo geprikkeld om projecten voor een lagere prijs in te dienen en daarmee meer kans te maken op subsidie.

Doordat op volgorde van binnenkomst – alle projecten die op dezelfde dag binnenkomen worden daarbij wat de binnenkomst betreft gelijk gesteld – wordt beschikt hebben aanvragers met een relatief kosteneffectief project meer kans dat er nog voldoende budget beschikbaar is voor hun project. Indien op één dag meer aanvragen binnenkomen dan er budget beschikbaar is, worden de projecten die zijn binnen gekomen op die dag gerangschikt op volgorde van het fasebedrag waartegen subsidie is aangevraagd of het basisbedrag voor een categorie productie-installaties. Indien de budgetgrens valt tussen projecten met een gelijk basisbedrag, wordt onder de aanvragen met een gelijk basisbedrag geloot. Voor iedere fase geldt een andere openstellingdatum. Zie daartoe artikel 54.

Voor alle projecten kan subsidie worden aangevraagd tot de sluiting van de regeling op 28 april 2016, 17:00 uur.

In het Besluit SDE is aangegeven dat de productiegegevens van warmte en hernieuwbaar gas worden weergegeven in de eenheid kilowattuur (kWh) in plaats van normaal kubieke meter gas (Nm³) voor (hernieuwbaar) gas en gigajoule (GJ) voor warmte en warmtekrachtkoppeling (WKK). Eén kWh elektrische energie wordt gelijkgesteld met 0,102359965 Nm³ aardgasequivalent of 0,0036 GJ warmte. Alle categorieën worden in dezelfde eenheden uitgedrukt wat een goede vergelijking mogelijk maakt. In tegenstelling tot hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte telt hernieuwbaar gas niet volledig mee voor de Europese hernieuwbare energie doelstelling. Per land is een factor vastgesteld die het gemiddelde conversierendement en het niet energetisch finale gebruik van hernieuwbaar gas weerspiegelt. Net als in 2011 tot en met 2015 telt in Nederland in 2016 een percentage van 78,5% van het in het gasnet ingevoed hernieuwbaar gas mee voor de hernieuwbare energie doelstelling. Binnen de SDE concurreren de energiedragers elektriciteit, warmte en gas met elkaar. Omdat hernieuwbaar gas voor 78,5% van de onderste verbrandingswaarde meetelt in de doelen voor hernieuwbare

energie, gelden er voor hernieuwbaar gas aangepaste fasegrenzen. Aangezien hernieuwbaar gas verhandeld wordt op basis van bovenwaarde komt de uiteindelijke bijdrage lager uit, namelijk op 70,6%.

3. Uitgangspunten basisbedragen en categorie-indeling

In het Besluit SDE is bepaald dat een aantal onderwerpen bij ministeriële regeling wordt vastgesteld. In deze regeling wordt op grond daarvan voor het voorjaar van 2016 een aantal voor de subsidieverstrekking bepalende factoren vastgesteld. Het gaat onder andere om de volgende aspecten:

- het subsidieplafond;
- de categorieën productie-installaties die in aanmerking komen voor subsidie;
- de fases en bijbehorende fasebedragen;
- de basisbedragen per geproduceerde eenheid energie, per categorie productie-installaties;
- de basisenergieprijzen;
- de looptijd van de subsidieperiode;
- het maximum aantal vollasturen en P50 waarden voor berekening van de maximale productie waarover jaarlijks subsidie wordt uitgekeerd voor de verschillende categorieën productie-installaties;
- de wijze van verdeling van het beschikbare subsidiebedrag voor de verschillende categorieën productie-installaties;
- de correctiebedragen per categorie productie-installaties voor de voorschotten in 2016.

Per categorie productie-installaties is een basisbedrag vastgelegd. Daarbij is gebruik gemaakt van de adviezen van ECN en DNV GL ten behoeve van de vaststelling van de basisbedragen voor de diverse categorieën productie-installaties (ECN-E--15-052 en ECN-N--15-029). Deze adviezen worden beschikbaar gesteld op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl).

De categorieën productie-installaties zijn zodanig gekozen dat zo veel mogelijk projecten voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbare warmte en hernieuwbaar gas in aanmerking komen voor subsidie (projecten voor wind op zee zijn uitgesloten; hiervoor worden aparte tenders georganiseerd). Per categorie worden gelijksoortige technologieën omvat en tussen categorieën productie-installaties bestaat een rationeel onderscheid. De installaties die binnen een categorie productie-installaties vallen, hebben bovendien een vergelijkbare kostprijs.

Voor categorieën productie-installaties die volgens de berekening van ECN en DNV GL een hoger basisbedrag hebben dan het maximum fasebedrag in deze openstellingsronde (€ 0,150/kWh voor hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbare warmte en gecombineerde opwekking en € 0,106/kWh voor hernieuwbaar gas) is het basisbedrag voor deze technologieën vastgesteld op het maximum fasebedrag. Categorieën die volgens de berekening van ECN en DNV GL al rendabel zijn zonder subsidie, zijn niet aangewezen in de SDE. Dat is immers niet nodig.

4. Algemeen

4.1 Maximum aantal vollasturen

In de subsidiebeschikking zal een maximumproductie per jaar worden vastgesteld waarvoor subsidie zal worden verstrekt. Voor de berekening van deze maximumproductie is in deze regeling per categorie productie-installaties een maximum aantal vollasturen bepaald. Daarbij wordt in principe het aantal vollasturen gehanteerd dat ECN en DNV GL hebben gebruikt voor hun advies ten behoeve van de vaststelling van het basisbedrag per categorie productie-installaties. Voor windprojecten wordt het maximum aantal vollasturen per project bepaald aan de hand van het windrapport en de netto P50-waarde vollasturen.

4.2. Gecombineerde opwekking van elektriciteit en warmte

Voor categorieën productie-installaties voor gecombineerde opwekking van elektriciteit en warmte wordt onderscheid gemaakt in het warmtevermogen en het elektriciteitsvermogen van een installatie. Om producenten de flexibiliteit te geven om de verhouding tussen warmte en elektriciteitsproductie te variëren, krijgen installaties een beschikking op basis van het totale vermogen (nominale vermogen elektriciteit plus nominale vermogen warmte). Deze nominale vermogens hoeven niet gelijktijdig realiseerbaar te zijn. Het totale vermogen kan echter nooit groter zijn dan het thermisch outputvermogen van de ketel of het warmtevermogen van de geothermische bron.

In de onderhavige regeling wordt per categorie productie-installaties één maximum aantal vollasturen

vastgesteld waarover jaarlijks subsidie wordt uitgekeerd. Dit maximum aantal vollasturen is een gemiddelde van het aantal vollasturen voor elektriciteit en warmte gewogen naar de warmte/kracht verhouding van de referentie-installatie die als uitgangspunt is genomen voor de berekening van het basisbedrag.

Een dergelijke weging naar warmte/kracht verhouding wordt ook toegepast bij het bepalen van de basisprijs en de correctiebedragen.

4.3. Banking

In het Besluit SDE staat dat de categorieën productie-installaties bij ministeriële regeling kunnen worden aangewezen voor banking. Er zijn twee vormen van *banking*:

1. *forwardbanking*: wanneer er minder energie geproduceerd wordt dan de maximaal subsidiabele jaarproductie. Het productietekort kan naar een volgend jaar worden meegenomen om daarin het productietekort en de gemiste subsidie in te halen. Het is ook mogelijk om de gemiste productie in een extra jaar aan het einde van de subsidieperiode in te halen;
2. *backwardbanking*: wanneer er meer energie geproduceerd wordt dan de maximaal subsidiabele jaarproductie. Het productieoverschot kan worden meegenomen naar een volgend jaar om een productietekort in een bepaald jaar aan te vullen.

Aan beide vormen van banking kan bij ministeriële regeling per categorie productie-installaties een maximumpercentage worden gesteld. Dit kan per jaar verschillen. In deze openstellingsronde van de SDE 2016 worden alle categorieën productie-installaties, behalve bij- en meestook van biomassa in kolencentrales, aangewezen voor beide vormen van *banking*. Het maximum percentage voor het meenemen van het productieoverschot naar een volgend jaar is vastgesteld op 25% van de subsidiebele jaarproductie. Dit om te waarborgen dat de installatie (nagenoeg) de gehele subsidieperiode blijft draaien en niet vroegtijdig stopgezet wordt.

Voor bij- en meestook van biomassa in kolencentrales is *backwardbanking* niet mogelijk. Wel wordt zodra de Europese Commissie dit heeft goedgekeurd, een beperkte vorm van *forwardbanking* toegestaan. Voor kolencentrales die op grond van deze regeling subsidie voor bij- en meestook is verleend, is het dan mogelijk om maximaal 25% van het productietekort in een betreffend jaar in het daaropvolgende jaar in te halen en daarvoor subsidie te ontvangen. Dit kan wenselijk zijn indien er technische storingen bij installaties optreden of als er tijdelijk te weinig of te kostbare biomassa verkrijgbaar is.

4.4. Eigen gebruik

CertiQ is gemandateerd voor uitvoering van de Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit (hierna: GVO-regeling) voor wat betreft elektriciteit, HR-WKK-elektriciteit en warmte. CertiQ geeft garanties van oorsprong uit voor netlevering en niet-netlevering van elektriciteit. Op grond van beide certificaten zal subsidie worden verstrekt voor elektriciteit. Voor warmte wordt geen onderscheid gemaakt tussen eigen gebruik en netlevering. Beide zijn subsidiabel.

Vertogas is gemandateerd voor uitvoering van de GVO-regeling voor wat betreft gas. Bij hernieuwbaar gas wordt alleen subsidie verstrekt over de netlevering.

4.5. Duurzaamheidscriteria vaste biomassa

Voor drie categorieën waarbij vaste biomassa wordt ingezet is de voorwaarde dat deze aan duurzaamheidscriteria voldoet. Dit betreft de categorie 'Bestaande capaciteit voor bij- en meestook', 'Nieuwe capaciteit voor meestook' en de categorie 'Ketel industriële stoom uit houtpellets'. De duurzaamheidscriteria zijn van toepassing op verschillende soorten biomassa, zoals houtige biomassa en residuen uit de agrarische sector.

Om het aantonen van de duurzaamheid van de biomassa door certificatie en verificatie mogelijk te maken en op basis daarvan SDE te kunnen ontvangen, wordt momenteel een sluitend systeem van toetsing, accreditatie en toezicht gebouwd. De duurzaamheidscriteria worden voor deze wettelijke verankering op enkele technische punten nog aangepast. De verwachting is dat dit traject in 2017, voordat het grootste gedeelte van de bij- en meestook projecten in productie gaat, kan worden afgerond. Tot die tijd wordt handhaving gebaseerd op een rapportageverplichting.

4.6. Toestaan gebruik van A-hout voor bij- en meestook

Het is binnen de categorie bij- en meestook toegestaan om maximaal 15% aan alternatieve brandstoffen in plaats van vers hout toe te passen. Deze alternatieve brandstoffen moeten ook aan duurzaam-

heidscriteria voldoen. Om beperkt lokaal en regionaal gebruik van afvalhout (A-hout) mogelijk te maken, is het in de SDE+ 2016 ook A-hout toe gestaan onder deze 15% aan alternatieve brandstoffen. Hiermee kunnen deze reststromen nuttig worden toegepast.

5. Categorieën

5.1. Biomassa

5.1.1. *Samenvoegen categorieën gecombineerde opwekking (WKK)*

De afgelopen jaren is binnen de SDE een onderscheid gemaakt tussen productie-installaties met een opgesteld elektrisch vermogen kleiner dan 10 MW en groter dan of gelijk aan 10 MW. In de praktijk blijken kleine installaties gebruik te maken van dezelfde techniek als de grotere installaties. Daarnaast zijn de meerkosten van de productie van elektriciteit ten opzichte van een biomassaketel bij kleine installaties zeer hoog. Daarom worden beide categorieën samengevoegd. Daarbij worden door ECN berekende basisbedrag en aantal vollasturen voor de grotere installaties gebruikt. Het subsidiebedrag voor de categorie WKK is substantieel hoger dan de productie van warmte alleen. Om in aanmerking te komen voor deze hogere subsidie is het de bedoeling dat een substantiële hoeveelheid elektriciteit kan worden geproduceerd. Vandaar dat een minimaal elektrisch rendement van 10% wordt vereist. Installaties groter dan 100 MWe hebben meer schaalvoordelen dan projecten onder de 100 MWe. Door een bovengrens op te nemen wordt voorkomen dat heel grote projecten ten onrechte in aanmerking komen voor subsidie.

5.1.2. *Categorieën bij- en meestook*

Er wordt onderscheid gemaakt tussen meestook (directe vervanging van kolen door biomassa, die als vaste brandstof de ketel in gaat) en bijstook (inzet van biomassa na een thermische voorbehandeling, bijvoorbeeld vergassing). Bij verlengde levensduur betreft de subsidie een combinatie van deze technieken. Bij nieuwe installaties komt alleen meestook voor en daarom is de SDE voor deze categorie ook alleen op meestook toegespitst. In deze categorie wordt zowel hernieuwbare elektriciteit gesubsidieerd, alsook de gecombineerde opwekking van elektriciteit en warmte. In het geval van WKK wordt de hernieuwbare elektriciteit en 15% van de nuttig aangewende hernieuwbare warmte gesubsidieerd. Dit komt overeen met een gemiddeld percentage aan elektriciteitsderving bij warmte-uitkoppeling bij energiecentrales.

In 2016 wordt meestook van biomassa in kolencentrales gestimuleerd in de SDE. Het betreft de categorieën verlengde levensduur van bij- en meestook van biomassa in kolencentrales en nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales. De verlengde levensduur van bij- en meestook van biomassa in kolencentrales betreft installaties die al eerder met de MEP-regeling biomassa hebben bij- of meegestookt en waarvoor de extra investeringen die nodig zijn om biomassa bij- of mee te stoken reeds hebben gedaan, maar die zonder aanvullende subsidie zouden stoppen. De nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales betreft bestaande en nieuwe kolencentrales waarbij de extra investeringen ten behoeve van de meestook van biomassa nog niet zijn gedaan.

Deze categorieën concurreren mee in de SDE volgens de gebruikelijke basisbedragensystematiek. Conform de afspraken in het energieakkoord moet de gebruikte biomassa aan duurzaamheidseisen voldoen. In deze regeling wordt verwezen naar de duurzaamheidseisen die in de algemene uitvoeringsregeling zijn gespecificeerd.

Conform het Energieakkoord is het maximum aan bij- en meestook bepaald op totaal 25 PJ per jaar. In acht jaar is dit ten hoogste (8 x 6.944.444.444 kWh) 55.555.555.555 kWh.

5.1.3 *Vergisting*

In de onderhavige regeling worden verschillende categorieën opengesteld voor nieuwe vergistingsinstallaties. Voorwaarde is dat ten minste de vergister nieuw is en geen gebruikte materialen bevat. De categorieën vergisting die voor subsidie in aanmerking komen zijn:

- allesvergisting voor de productie van elektriciteit en warmte;
- allesvergisting voor de productie van warmte;
- allesvergisting voor de productie van hernieuwbaar gas;
- mestcovergisting voor de productie van elektriciteit en warmte;
- mestcovergisting voor de productie van warmte;
- mestcovergisting voor de productie van hernieuwbaar gas;
- mestmonovergisting voor de productie van hernieuwbaar gas;
- mestmonovergisting voor de productie van elektriciteit en warmte;
- mestmonovergisting voor de productie van warmte;

- rioolwaterzuiveringsinstallatie – thermofiele gisting van secundair slib voor de productie van elektriciteit en warmte;
- afvalwaterzuiveringsinstallatie / Rioolwaterzuiveringsinstallatie – thermische drukhydrolyse voor de productie van elektriciteit. (van deze installatie moet het gedeelte bedoeld voor thermische drukhydrolyse nieuw zijn)
- afvalwaterzuiveringsinstallatie / Rioolwaterzuiveringsinstallatie: voor de productie van hernieuwbaar gas (hiervan moet tenminste de gasopwerkinstallatie nieuw zijn).

Om een duidelijk onderscheid te maken tussen de categorie afvalwaterzuiveringsinstallaties/ rioolwaterzuiveringsinstallaties en de categorie allesvergisting, is in de definitie van allesvergisting aangegeven dat de biogasopbrengst van de ingaande stroom tenminste 25 Nm³ aardgasequivalent per ton bedraagt. Met dit onderscheid wordt voorkomen dat er twijfel bestaat over de categorie waarvoor in aanmerking kan worden gekomen.

Mestcovergisting is de vergisting van ten minste 50% mest. Mestmonovergisting is de vergisting van meer dan 95% mest. Alle installaties die subsidie kunnen aanvragen voor de categorie mestmonovergisting kunnen ook subsidie aanvragen voor de categorie mestcovergisting, omdat ze ook binnen de eis van ten minste 50% mest vallen. Mestmonovergisting is over het algemeen duurder dan mestcovergisting. Daarom is hiervoor een aparte categorie opengesteld, zodat producenten die kiezen voor mestmonovergisting voor een hoger bedrag subsidie kunnen aanvragen.

Bij de covergistingstechnieken (mest met toevoeging van cosubstraat) was er de afgelopen jaren sprake van gestegen biomassaprijzen, die deels werden veroorzaakt door de hoogte van de subsidie in Nederland, maar ook in omringende landen. Om het prijsopdrijvende effect van de SDE op de (lokale) co-producten te minimaliseren, zijn de door ECN berekende hogere basisbedragen ten gevolge van hogere biomassaprijzen vorig jaar niet overgenomen. Deze lijn wordt voortgezet in 2016. Daarom is bij de vaststelling van de basisbedragen voor co-vergisting uitgegaan van de door ECN aangenomen biomassaprijzen voor de SDE+ 2014.

5.1.4. Verlengde levensduur

In de onderhavige regeling worden ook enkele categorieën opengesteld voor biomassa-installaties die eerder subsidie hebben gehad op grond van artikel 72m van de Elektriciteitswet 1998 (de MEP-regeling) of artikel 2 van de Subsidieregeling opwekken duurzame elektriciteit in vergistingsinstallaties (OVMEP). Het betreft installaties die aan het einde van hun subsidieperiode zijn gekomen en nog kunnen blijven produceren.

De categorieën die voor een verlengde levensduur in aanmerking komen zijn:

- allesvergisting voor de productie van elektriciteit en warmte;
- allesvergisting voor de productie van warmte;
- allesvergisting voor de productie van hernieuwbaar gas;
- mestcovergisting voor de productie van elektriciteit en warmte;
- mestcovergisting voor de productie van warmte;
- mestcovergisting voor de productie van hernieuwbaar gas;
- thermische conversie van biomassa voor de productie van elektriciteit en warmte ≤ 50 MW;
- verlengde levensduur thermische conversie biomassa voor de productie van elektriciteit en warmte ≤ 50 MWe met 1 jaar MEP-compensatie;
- bij- en meestook van biomassa in kolencentrales.

In de (OV)MEP werd alleen elektriciteitsproductie gestimuleerd en niet de productie van warmte en hernieuwbaar gas. In de WKK-installaties die in de (OV)MEP werden gestimuleerd komt echter ook warmte vrij. In de SDE wordt voor de categorie verlengde levensduur de gecombineerde opwekking van warmte en elektriciteit gesubsidieerd, dit om het nuttig gebruik van warmte te bevorderen met het oog op een kosteneffectieve exploitatie van de productie-installatie. De categorie om vergisters na afloop van de (OV)MEP door te laten draaien ten behoeve van de productie van hernieuwbaar gas of warmte is wederom opengesteld, zodat een producent er voor kan kiezen om zijn WKK-installatie stop te zetten na afloop van de (OV)MEP en over te gaan op de productie van hernieuwbaar gas of warmte.

Biomassa-vergisters die eerder subsidie hebben gekregen uit de MEP of OVMEP en die aan het einde van hun subsidieperiode van 10 jaar zijn gekomen, komen in de SDE in aanmerking voor verlengde levensduur. Een aanvraag verlengde levensduur kan worden ingediend op het moment dat de MEP- of OVMEP-subsidie voor de productie-installatie ten minste 7 jaar eerder is aangevangen en ten minste voor een deel van de tijd MEP of OVMEP subsidie van meer dan € 0,- heeft ontvangen. De aanvrager heeft dan 3 jaar de tijd om zonder onderbreking van subsidie de verlengde levensduur voor zijn productie-installatie voor te bereiden. Dit geldt voor allesvergisting en mestcovergisting. De subsidieperiode voor de SDE aanvraag verlengde levensduur kan pas ingaan als de subsidieperiode van de MEP of OVMEP is beëindigd.

Installaties voor de thermische conversie van biomassa die eerder subsidie hebben gekregen uit de MEP en die aan het einde van hun subsidieperiode van 10 jaar zijn gekomen, komen in de SDE in

aanmerking voor verlengde levensduur. Een aanvraag verlengde levensduur kan worden ingediend op het moment dat de MEP-subsidie voor de productie-installatie ten minste 7 jaar eerder is aangevraagd en ten minste voor een deel van de tijd MEP subsidie van meer dan € 0,- heeft ontvangen. De aanvrager heeft dan 3 jaar de tijd om zonder onderbreking van subsidie de verlengde levensduur voor zijn productie-installatie voor te bereiden. Dit geldt voor installaties met een vermogen van ≤ 50 MW. De subsidieperiode voor de SDE aanvraag verlengde levensduur kan pas ingaan als de subsidieperiode van de MEP is beëindigd.

In de categorie verlengde levensduur thermische conversie biomassa geldt een bovengrens voor het elektrisch vermogen van 50 MWe. Dit komt overeen met de bovengrens voor middelgrote biomassa-installaties uit de MEP. Hierdoor wordt voorkomen dat kolencentrales die omgebouwd worden tot biomassacentrales voor deze categorie in aanmerking komen.

De categorie bij- en meestook van biomassa in kolencentrales die in aanmerking komt voor verlengde levensduur is opgenomen bij de categorieën bij- en meestook onder paragraaf 5.1.2.

5.1.4.1. Categorie omzetting MEP naar SDE Verlengde levensduur thermische conversie biomassa ≤ 50 MW, 1 jaar MEP compensatie

In de MEP wordt alleen elektriciteitsproductie gestimuleerd en niet de productie van warmte en hernieuwbaar gas. Voor installaties voor de thermische conversie van biomassa die MEP-subsidie ontvangen is het mogelijk voordat de MEP afloopt over te gaan op SDE+ waarbij de elektriciteitsproductie en warmteproductie wordt gesubsidieerd. Hierbij dient het nominaal elektrisch vermogen ten minste 6% van de som van het nominale warmte en elektrisch vermogen te bedragen. Afwijkend van 2015 geldt dat deze categorie alleen nog voor 1 jaar MEP compensatie wordt opengesteld, in plaats van maximaal 5 jaar, omdat er geen projecten meer zijn die hier gebruik van kunnen maken.

5.1.5. Uitbreiding met warmte

De categorie uitbreiding warmte is vervallen, omdat er niet of nauwelijks projecten zijn die hier nog gebruik van kunnen maken. Het is voor projecten die MEP-subsidie ontvangen voor hernieuwbare elektriciteit mogelijk aan het einde van de MEP-subsidieperiode naar een categorie productie-installaties onder de verlengde levensduur WKK over te stappen.

5.1.6. Afvalwaterzuiveringsinstallatie/Rioolwaterzuiveringsinstallatie, Thermische drukhydrolyse

Vergisting bij afvalwater- en rioolwaterzuiveringsinstallaties (hierna: AWZI/RWZI) is in veel gevallen al rendabel. Voor bepaalde situaties is echter toch subsidie nodig. In de onderhavige regeling zijn drie categorieën opgenomen. Sommige waterschappen willen echter hun rendement verhogen door een installatie met een thermische drukhydrolyse stap naar te zetten. Deze stap verhoogt de gasproductie van de vergister.

Er wordt in 2016 net als in 2012 tot 2015 een categorie opengesteld voor elektriciteitsproductie uit een vergistingsinstallatie met thermische drukhydrolyse. De vergister mag bestaand zijn. De installatie voor thermische drukhydrolyse moet echter nieuw zijn om voor subsidie in aanmerking te komen. Omdat het thermische drukhydrolyse proces een grote warmtevraag heeft, zal in de praktijk alle warmte die in de WKK-installatie wordt geproduceerd teruggevoerd worden in het eigen proces. Daarom wordt alleen elektriciteit gesubsidieerd.

5.1.7. Rioolwaterzuiveringsinstallatie

Thermofiele vergisting is een duurdere technologie dan de reguliere vergistingstechnieken. De vergisting vindt plaats op een hogere temperatuur dan gangbaar, zodat ook uit secundair slib meer bio-energie gewonnen kan worden. Volgens de sector komt dit secundaire slib met name vrij bij kleinere zuiveringen die dit secundaire slib vervolgens op een centrale plek kunnen vergisten. Op dit referentieproject is ook het basisbedrag gebaseerd. In de praktijk zal tegelijk met het secundaire slib ook een kleinere hoeveelheid primair slib vergist worden. De regeling is aangepast om dit mogelijk te maken. Ook voor deze categorie moet de vergister nieuw zijn.

5.1.8. AWZI/RWZI Hernieuwbaar gas

AWZI en RWZI-vergisters komen in aanmerking voor subsidie indien de installaties die hernieuwbaar gas produceren. Ook hier is het toegestaan als de vergistingsinstallatie bestaand is, maar moet de opwerkinstallatie voor de opwerking en eventuele levering van hernieuwbaar gas nieuw zijn. Warmteproductie met een AWZI/RWZI (AWZI/RWZI WKK) is reeds rendabel en wordt daarom niet gesubsidieerd. Dit geldt ook voor stortgas dat vrijkomt door vergisting van het gestorte afval bij vuilstortlocaties.

5.1.9. Vergassing van biomassa

De categorie vergassing binnen de SDE is gericht op het produceren van bio-syngas en vervolgens methaniseren en leveren aan het aardgasnet. Bij de berekening van het basisbedrag houdt ECN ook rekening met de (aanzienlijke) kosten voor methanisering. Het is ook mogelijk om biosyngas te produceren en dit in te voeden in een bedrijfsnetwerk voor de productie van chemische (half)producten. Als dit het geval is telt deze productie niet mee voor de hernieuwbare energiedoelstelling. Mocht dit biosyngas worden omgezet in elektriciteit of warmte dan kan deze productie wel meetellen voor de hernieuwbare energiedoelstelling. In de SDE van 2015 was niet duidelijk omschreven of de levering van biosyngas op een bedrijfsnetwerk ook subsidiabel was. In de regeling van 2016 is ervoor gekozen om expliciet op te nemen dat dit niet het geval is. De belangrijkste redenen hiervoor zijn: het gebrek aan garanties dat het geproduceerde gas bijdraagt aan de hernieuwbare energie doelstelling en mogelijke overstimulering. Overigens wordt de productie van biosyngas voor warmte of elektriciteit via de categorieën ketel op vast biomassa of thermische conversie met gecombineerde opwekking nog wel gestimuleerd.

5.1.10. Ketels op biomassa

Er zijn 4 categorieën voor de productie van warmte door verbranding van biomassa:

- ketel op vaste of vloeibare biomassa $\geq 0,5$ MW en < 5 MW;
- ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 5 MW;
- ketel op vloeibare biomassa $\geq 0,5$ MW, en
- ketel industriële stoomproductie uit houtpellets ≥ 10 MW.

De categorieën 'ketel op vaste of vloeibare biomassa $\geq 0,5$ MW en < 5 MW' en 'ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 5 MW' zijn verschillend omdat de grootte van de installaties invloed heeft op het basisbedrag en het correctiebedrag. Het basisbedrag van de categorie ketel op vloeibare biomassa is afwijkend van de categorieën ketels op vaste biomassa zodat hiervoor een aparte categorie is gemaakt.

Voor de categorie 'ketel op vloeibare biomassa $\geq 0,5$ MW' wordt het mogelijk om een subsidieaanvraag in te dienen voor een productie-installatie waarvoor reeds eerder subsidie is verleend. Het blijkt dat er installaties zijn die door gewijzigde omstandigheden meer vollasturen kunnen draaien dan voorheen mogelijk bleek. Aangezien in het basisbedrag voor dit type installatie geen rekening wordt gehouden met de kostprijs van een ketel leidt dit niet tot overstimulering. Daarnaast is het zo dat de eerdere beschikking volledig benut moet worden voordat subsidie op de latere beschikking wordt uitgekeerd.

In de categorie industriële stoomproductie uit houtpellets wordt industriële stoomproductie uit houtpellets gestimuleerd waarbij de productie van warmte uit stoom wordt gesubsidieerd. Deze categorie geldt voor ketels met een vermogen groter dan of gelijk aan 10 MW. De toegestane biomassa in deze categorie is vers hout. Hiermee wordt naar verwachting een nieuw potentieel ontsloten dat bijdraagt aan het halen van de duurzame energiedoelstellingen. Hiervoor zullen de zelfde afspraken over duurzaamheidscriteria gelden als voor bij- en meestook, zie paragraaf 4.5. De lengte van de subsidie wordt teruggebracht van 12 naar 8 jaar. Dit sluit beter aan bij de afschrijvingstermijn voor dit type installatie. Hiermee wordt ook aangesloten bij de subsidietermijn voor de bij- en meestook van biomassa in kolencentrales.

5.2. Fotovoltaïsche zonnepanelen en zonthermische systemen

In de SDE is een categorie opgenomen voor fotovoltaïsche zonnepanelen met een vermogen groter dan of gelijk aan 15 kWp die zijn aangesloten op een aansluiting op het elektriciteitsnet van meer dan 3 * 80 A (grootverbruiker-aansluiting). Kleinschalige systemen met zonnepanelen worden in de SDE niet gesubsidieerd. Eigenaren van deze systemen kunnen de verbruikte en geleverde elektriciteit salderen en worden hierdoor in voldoende mate gestimuleerd. Ook de systemen met een vermogen groter dan of gelijk aan 15 kWp die zijn aangesloten op een aansluiting op het elektriciteitsnet van 3 * 80 A of minder (kleinverbruiker-aansluiting) kunnen gebruik maken van de mogelijkheid tot saldering.

Voor zon-PV projecten waarbij een aanvrager, verdeeld over meerdere aanvragen, voor meer dan 500 kWp SDE-subsidie aanvraagt, is een haalbaarheidsstudie verplicht. Daarnaast is er ook subsidie voor zonthermische systemen met een oppervlakte groter dan of gelijk aan 200 m². De minimale apertuur-oppervlakte is aangepast van 100 m² in 2015 naar 200 m² in 2016, om daarmee overlap met de recent geïntroduceerde investeringssubsidie voor duurzame energie (ISDE) regeling te voorkomen.

5.3. Windenergie

Voor de categorie wind op zee wordt een aparte tenderregeling gepubliceerd, die begin 2016 open gaat. De SDE staat in 2016 open voor:

- Wind op land ≥ 8 m/s
- Wind op land $\geq 7,5$ en < 8 m/s
- Wind op land $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s
- Wind op land $< 7,0$ m/s
- Wind op primaire waterkeringen ≥ 8 m/s
- Wind op primaire waterkeringen $\geq 7,5$ en < 8 m/s
- Wind op primaire waterkeringen $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s
- Wind op primaire waterkeringen $< 7,0$ m/s
- Wind in meer ≥ 1 km².

5.3.1. Winddifferentiatie op basis van windsnelheid per gemeente aangegeven in bijlage 2 bij de aanwijzingsregeling

In de SDE-systematiek tot 2014 werd geen onderscheid gemaakt tussen projecten in windrijke en wind-arme gebieden. Om de SDE+ efficiënter te maken, is in 2015 een systeem uitgewerkt waarbij alle gemeentes in Nederland zijn ingedeeld in vier windcategorieën, afhankelijk van de lokale windsnelheid. Het maximum bedrag waarvoor subsidie kan worden aangevraagd is afhankelijk van de gemeente waarin het project wordt gebouwd. De indeling van de gemeentes wordt gebaseerd op een door het KNMI gemaakte windkaart. Voor subsidie aanvragen in categorieën wind in de SDE voor het voorjaar van 2016 wordt gebruikgemaakt van de gemeentelijke indeling per 1 januari 2015. Nieuw in de SDE+ 2016 is dat voor het opstellen van de windenergie-opbrengstberekening een maximale gemiddelde windsnelheid wordt voorgeschreven op basis van een Windviewer die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) online beschikbaar stelt. De Windviewer geeft voor elke locatie in Nederland op elke hoogte vanaf 20 tot en met 160 meter de gemiddelde windsnelheid weer. Deze gemiddelde windsnelheid is gebaseerd op de KNMI winddata over de periode 2004-2013. Met de introductie van de Windviewer SDE+ vervalt de eis dat de organisatie die de windrapporten opstelt onafhankelijk moet zijn.

5.3.2. Nieuwe categorie wind op primaire waterkering

In een aantal gevallen brengt het plaatsen van een windmolen op een waterkering extra kosten met zich mee zoals funderingskosten, bouw- en civiele kosten en netaansluitingen. Om aan de vraag van de sector tegemoet te komen is hiervoor in 2015 een nieuwe categorie voor wind op verbindende waterkeringen geopend. Er is echter gebleken dat genoemde meerkosten ook spelen bij de plaatsing van windmolens op sommige andere waterkeringen. Het gaat daarbij om de plaatsing van windmolens in de kernzone of in de beschermingszone aan de zeezijde van zeewaterkeringen. Daarom wordt de categorie wind op waterkeringen met deze groep uitgebreid.

5.3.3. Één op één-vervangings van windmolens

De in 2015 geïntroduceerde categorie 'één op één vervanging wind op land' is in de onderhavige regeling vervallen. Met de introductie van deze categorie werd beoogd overstimulering die zou kunnen optreden bij vervanging van een bestaande windturbine door een nieuwe, vergelijkbare windturbine te voorkomen. Nader onderzoek door ECN wijst uit dat significante kostenvoordelen bij één op één vervanging niet meer aan de orde zijn indien de te vervangen windturbine minimaal de gehele looptijd van een SDE-beschikking (15 jaar) in gebruik is geweest, of wanneer er sprake is van vervanging van een bestaande windturbine door een windturbine met een aanmerkelijk hoger vermogen. Omdat er geen aanleiding is om de vervanging van een windturbine die korter dan 15 jaar heeft geproduceerd door een gelijkwaardige windturbine te stimuleren is de vervangingscategorie in 2016 geschrapt onder gelijktijdige aanscherping van de definitie van de windcategorieën die wel worden opengesteld. Met deze wijziging kan in geval van vervanging uitsluitend subsidie worden verstrekt indien de te vervangen turbine minimaal 15 jaar in gebruik is geweest op de desbetreffende locatie en op het moment van aanvragen tenminste 13 jaar daarvoor in gebruik is genomen of indien per te vervangen turbine sprake is van een opschaling van tenminste 1 MW vermogen. In alle andere gevallen waarbij sprake is van vervanging zal geen subsidie worden verstrekt.

5.3.4. Wind in meer

De minimale afstand van 25 meter van de waterkant in de categorie wind in meer is opgenomen om te verzekeren dat er daadwerkelijk sprake is van meerkosten door de plaatsing van turbines in het water. Turbines die dicht bij de waterkant worden geplaatst hebben niet de meerkosten waarmee in deze categorie rekening wordt gehouden. De minimale afstand van 25 meter waarborgt dat er sprake is van genoemde meerkosten.

5.4. Geothermie

In 2015 kunnen voor geothermie projecten worden ingediend in de volgende categorieën:

- geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter;
- geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter, waarbij bij één of beide putten van het doublet gebruikt gemaakt wordt van bestaande olie of gasputten;
- geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter, uitbreiding van een productie-installatie, bestaande uit één of meer doubletten,
- geothermie warmte met een diepte van minimaal 3.500 meter;
- geothermie WKK.

In 2016 is de categorie 'geothermie ≥ 500 meter' uitgebreid door toe te staan dat er gebruik wordt gemaakt van bestaande olie en gasputten en door uitbreiding van bestaande geothermieprojecten door het boren van een extra put toe te staan.

Analoog aan de andere projecten in de SDE, als hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbaar gas, zal RVO de budgetreservering vaststellen op basis van het aangevraagde vermogen en de daarbij behorende productie. Ten behoeve van een betrouwbare inschatting van de energieproductie wordt sinds 2014 een geologisch rapport ter onderbouwing van de budgetclaim gevraagd.

6. Uitvoeringsovereenkomst

Voor projecten met een budgetbeslag groter dan € 400 miljoen wordt een subsidiebeschikking verstrekt onder de opschortende voorwaarde dat binnen twee weken na het afgeven van de subsidiebeschikking een uitvoeringsovereenkomst wordt ondertekend. Bovendien moet binnen vier weken na het afgeven van de subsidiebeschikking een bankgarantie die voortvloeit uit de uitvoeringsovereenkomst aan de Staat wordt overgelegd. In de uitvoeringsovereenkomst verplicht de producent zich tot het realiseren van het project binnen de in de onderhavige regeling vastgestelde maximale termijn, op straffe van een boete van maximaal 2 procent van het beschikte bedrag. Deze regel is ingesteld om te voorkomen dat projecten een groot deel van het beschikbare budget kunnen reserveren, zonder dat deze tot uitvoering komen. Voor kleinere projecten zou de uitvoeringsovereenkomst een onevenredig risico met zich meebrengen en realisatie juist bemoeilijken. De opschortende voorwaarde van een uitvoeringsovereenkomst is niet van toepassing op grootschalige, onder de RCR vallende windenergieprojecten en op projecten met betrekking tot de bij- en meestook van biomassa in kolencentrales. De belangrijkste reden waarom dergelijke projecten niet tot realisatie komen, is gelegen in de vernietiging van benodigde overheidsbesluiten (inpassingsplannen en vergunningen). Hierop heeft de producent die het windenergieproject gaat uitvoeren geen invloed.

Om te voorkomen dat projecten lang budget vasthouden indien ze niet gerealiseerd worden geldt er een ijkmoment na één jaar. Dan moeten de opdrachten voor de bouw van de installatie zijn verstrekt. Indien voor dezelfde productie-installatie een volgende beschikking wordt aangevraagd terwijl de productie ten behoeve van de eerdere beschikking nog niet is gestart, geldt dat een uitvoeringsovereenkomst nodig is als de optelsom van de beschikkingen groter is dan € 400 miljoen. Daarmee wordt geborgd dat grote projecten die gefaseerd opstarten tot uitvoering komen.

7. Vaststelling basiselektriciteitsprijs, basisgasprijs en basiswarmteprijs

Naast de basisbedragen zijn ook de jaarlijks vast te stellen correctiebedragen en de basisprijzen van belang voor de berekening van het daadwerkelijke jaarlijkse subsidiebedrag.

De basisprijzen vertegenwoordigen de laagste waarde van de desbetreffende energieprijzen waarmee zal worden gecorrigeerd. Dit is de grens van waar de desbetreffende energieprijzen worden aangevuld met subsidie tot het basisbedrag.

Met de vaststelling van de basisprijzen wordt voorkomen dat het subsidiebedrag bij blijvend dalende energieprijzen kan blijven oplopen. Tevens wordt voorkomen dat relatief grote budgettaire reserveringen zijn vereist. Dit zou ten koste gaan van het aantal positieve beschikkingen dat kan worden afgegeven op basis van het beschikbare budget.

De basisprijzen vertegenwoordigen een risico voor de producent. Indien de daadwerkelijke energieprijs lager is dan de basisprijs, zal het subsidiebedrag immers niet langer voldoende zijn om de gemiddelde kosten per geproduceerde eenheid energie volledig te dekken. In de basisbedragen is een premie opgenomen ter compensatie van het risico dat een producent loopt als gevolg van de basisprijzen.

De basisprijzen zijn vastgesteld op 2/3 van de voor de lange termijn verwachte energieprijs die voor de desbetreffende categorie relevant is.

In deze regeling worden de volgende lange termijn prijzen gebruikt:

- de elektriciteitsprijs (excl. zon-PV) is € 0,058/kWh;

- de elektriciteitsprijs (zon-PV) is € 0,056/kWh;
- de gasprijs is € 0,029/kWh.

De lange termijn verwachte energieprijs is het gemiddelde van de verwachte energieprijzen over of 15 jaar volgens modelberekeningen van ECN (ECN-N-15-023). Voor zover bekend zijn marktprijzen op basis van de termijnmarkt meegenomen. De lange termijn prijzen zijn gebaseerd op de Nederlandse Energie Verkenning (NEV). ECN berekent de correctiebedragen en de basisprijzen. ECN en DNV GL tezamen berekenen de basisbedragen.

Voor de categorieën van windenergie (wind op land, wind op primaire waterkeringen, en wind in meer) en zon-pv worden de prijsbepalende elementen die in het jaarlijks vast te stellen correctiebedrag worden meegenomen, eveneens verwerkt in de basiselektriciteitsprijs. Voor al deze categorieën gaat het daarbij om onbalanskosten en profielkosten. Onbalanskosten zijn kosten voor afwijking van het vooraf opgegeven leveringsprogramma. Profielkosten zijn kosten (of opbrengsten) die ontstaan omdat de waarde van elektriciteit op de momenten dat een productie-installatie produceert, niet overeenkomt met de gemiddelde marktwaarde van elektriciteit. De profielkosten voor zon-pv worden verrekend door de piekprijs van elektriciteit als marktindex te hanteren in de berekening, in plaats van de basislastelektriciteitsprijs, en wordt de correctiefactor in verband met onbalanskosten vastgesteld op 0,94. Voor windenergie zijn de profiel- en onbalanskosten ten behoeve van de basisprijzen door ECN berekend op gezamenlijk € 0,010/kWh. Bovengenoemde prijsbepalende elementen spelen geen rol voor alle andere categorieën productie-installaties die in deze regeling worden onderscheiden. Voor warmte en gecombineerde opwekking wordt de basisprijs afgeleid van de lange termijn gasprijs. Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten toepassingen van warmte:

Bij toepassingen op middelgrote schaal zou warmte normaliter eveneens in een gasketel worden opgewekt. Daarom is de basisprijs gebaseerd op een gasketel met 90 procent rendement. Voor middelgrote toepassingen wordt gerekend met het tarief van de vierde schijf van de energiebelasting, behorend bij een jaarlijks gebruik van meer dan 1 miljoen t/m 10 miljoen kubieke meter gas.¹

Bij toepassingen op grote schaal zou warmte normaliter in een gasgestookte warmtekrachtinstallatie worden opgewekt. Voor deze toepassingen is het uitgangspunt dat het prijsniveau van de warmte 70 procent bedraagt van de gasprijs. Voor grootschalige toepassingen wordt gerekend met een energiebelastingtarief van 0, omdat gasverbruik voor installatie met een elektrisch rendement van ten minste 30% is vrijgesteld van energiebelasting als gevolg van artikel 64 van de Wet belastingen op milieu-grondslag. De lange termijn gasprijs voor warmte is € 0,029.

In formulevorm worden de basisprijzen als volgt berekend:

- basisprijs voor warmte op middelgrote schaal =
 $(\text{langetermijngasprijs} \times 2/3 + \text{energiebelasting} \times \text{omrekenfactoren kWh/m}^3) / \text{gasketelrendement} =$
 $(0,029 \text{ €/kWh} \times 2/3 + 0,0255 \text{ €/m}^3 / 31,65 \text{ MJ/m}^3 \times 3,6 \text{ MJ/kWh}) / 90\% = 0,025 \text{ €/kWh}$
- basisprijs voor warmte op grote schaal =
 $(\text{langetermijngasprijs} \times 2/3 + \text{energiebelasting} \times \text{omrekenfactoren kWh/m}^3) \times 70\% = (0,029 \text{ €/kWh} \times$
 $2/3 + 0,0000 \text{ €/m}^3 / 31,65 \text{ MJ/m}^3 \times 3,6 \text{ MJ/kWh}) \times 70\% = 0,014 \text{ €/kWh}.$

Bij installaties voor gecombineerde opwekking van elektriciteit en warmte, wordt één basisprijs bepaald. Deze basisprijs bedraagt twee derde van het gewogen gemiddelde van de lange termijn elektriciteitsprijs en de lange termijn warmteprijs. De lange termijn prijzen worden gewogen naar de warmte/kracht verhouding die als referentie is gebruikt door ECN en DNV GL voor de berekening van de basisbedragen. Net als bij het bepalen van het subsidiabele aantal vollasturen wordt hierbij rekening gehouden met eventuele elektriciteitsderving die optreedt bij warmte-uitkoppeling.

8. Vaststelling correctiebedragen voor bevoorschotting

In deze regeling worden voor alle opengestelde categorieën hernieuwbare energie de correctiebedragen ten behoeve van de bevoorschotting voor 2016 vastgesteld. Deze regeling geeft daarmee invulling aan de artikelen 14, vijfde lid, 31, vijfde lid en 47, vijfde lid van het Besluit SDE.

De jaarlijks vast te stellen correctiebedragen zijn van belang voor de berekening van de jaarlijkse subsidiebedragen voor de verschillende categorieën productie-installaties. Voor een toelichting op de berekeningssystematiek van de subsidiehoogte en het gebruik van correctiebedragen hierbij wordt verwezen naar paragraaf 2.5 van de nota van toelichting bij het Besluit houdende wijziging van het Besluit stimulering duurzame energieproductie, welke begin 2015 in werking is getreden. De definitieve correctiebedragen worden na afloop van ieder kalenderjaar vastgesteld.

¹ http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/overige_belastingen/belastingen_op_milieugrondslag/tarieven_milieubelastingen/tabellen_tarieven_milieubelastingen

Het correctiebedrag voor beschikkingen afgegeven naar aanleiding van de openstelling rondes van de SDE+ in 2016 ten behoeve van de bevoorschotting, de voorlopige correctiebedragen voor 2016, worden berekend op grond van de marktprijzen van 1 september 2014 tot en met 31 augustus 2015. Een overzicht van de berekeningswijzen van de correctiebedragen is beschreven door ECN in ECN-N-15-024.

9. Datum van ingebruikname

In de onderhavige regeling is per categorie productie-installaties vastgelegd wanneer een productie-installatie uiterlijk in gebruik moet worden genomen. Dit is uitgedrukt in een aantal maanden of een aantal jaren na inwerkingtreding van de beschikking. In de meeste gevallen is de datum van afgifte van de beschikking de datum van inwerkingtreding van de beschikking. Indien de beschikking niet in werking treedt op het moment van afgifte van de beschikking, dan staat dit expliciet in de beschikking vermeld. Indien hierover niets vermeld is, is de datum van afgifte de datum van inwerkingtreding van de beschikking.

10. Administratieve lasten

De wijzigingen in deze regeling hebben geen invloed op de regeldruk.

Op grond van deze regeling zullen subsidieaanvragen worden ingediend voor in complexiteit en investeringsbedrag zeer uiteenlopende projecten. Het bepalen van de regeldruk verbonden aan deze regeling is alleen mogelijk door van in omvang gemiddelde projecten uit te gaan. Kenmerkend voor subsidie op grond van deze regeling is dat er voor een lange periode subsidie wordt verleend. Een producent doet eenmaal een subsidieaanvraag en ontvangt vervolgens voor vele jaren subsidie. De administratieve lasten zullen zich concentreren in het jaar van aanvraag van de subsidie.

Omdat zon-pv projecten en projecten waarbij duurzaamheidseisen voor vaste en gasvormige biomassa aan de orde zijn (dit betreft de categorie 'Bestaande capaciteit voor bij- en meestook', 'Nieuwe capaciteit voor meestook' en de categorie 'Ketel industriële stoom uit houtpellets') qua investeringskosten en regeldruk over het algemeen sterk zullen afwijken van projecten uit de andere categorieën, is voor deze projecten de regeldruk afzonderlijk bepaald.

De regeldruk voor deze regeling is slechts in samenhang te zien met de bepalingen uit de overige regelingen die voortvloeien uit het Besluit SDE. In de Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie is de regeldruk als percentage van het opengestelde subsidiebudget berekend waarbij rekening is gehouden met alle administratieve lasten die samenhangen met de onderliggende regelgeving van het Besluit SDE. Bij de bepaling van de hoogte van de regeldruk is onderscheid gemaakt tussen zon-pv, de categorieën waarbij duurzaamheidseisen voor vaste en gasvormige biomassa aan de orde zijn en alle andere categorieën.

11. Vaste verandermomenten

Bij de inwerkingtreding van deze regeling wordt afgeweken van het kabinetsstandpunt inzake de vaste verandermomenten. De regeling treedt niet in werking op een vast verandermoment (1 januari, 1 april, 1 juli of 1 oktober) en is niet de vereiste twee maanden van tevoren gepubliceerd. Afwijking van het kabinetsstandpunt is in dit geval toegestaan omdat er sprake is van private voordelen bij een vroegere invoering (uitzonderingsgrond 1). Potentiële subsidieaanvragers zijn door middel van correspondentie van de Minister van Economische Zaken met de Tweede Kamer en door voorlichting door RVO.nl in eerdere stadia reeds op de hoogte gesteld van de meest relevante kenmerken van de regeling voor 2016. Daarnaast wordt voldoende tijd gelaten tussen het moment van publicatie van deze regeling en het eerste moment waarop subsidie kan worden aangevraagd, zodat potentiële subsidieaanvragers gelegenheid hebben om de aanvraag voor te bereiden.

12. Technische voorschriften

Deze regeling is gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen ter voldoening aan artikel 8, eerste lid, van richtlijn nr. 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 22 juni 1998 desbetreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels desbetreffende diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zoals gewijzigd bij richtlijn nr. 98/48/EG van 20 juli 1998 (PbEG L 217). Het gaat hier om technische specificaties of andere eisen die verbonden zijn met fiscale of financiële maatregelen als bedoeld

---

in artikel 1, negende lid, tweede alinea, derde streepje van richtlijn nr. 98/34/EG. Hiervoor geldt op grond van artikel 10, vierde lid, van de richtlijn geen standstill-termijn.

*De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp*